

verder in dit nummer

Joods jubileum

Behalve het Koninkrijk der Nederlanden viert ook de Joodse gemeenschap in dit land haar 200-jarig bestaan. Na de beëindiging van het republikeinse tijdperk kregen de kerkgenootschappen aangepaste reglementen. Naast hervormden en gereformeerden zo ook het Israëlitisch Kerkgenootschap.

2

Augustinessen

Zo Utrechts als de Dom zijn ze, de zusters Augustinessen. 's Zomers met hun witte habijten en 's winters in het zwart, zijn de zusters bekende verschijningen in de binnenstad. Dit jaar bestaat de orde 80 jaar, de zelfde leeftijd als Zuster Renée van Dijk. Een interview van Adeline Riesselmann en Werend Griffioen.

6

Liederen

Zoals veel kerkmusici en gemeentelieden heb ik de geboorte en bloei van het vorige liedboek meegemaakt en uitgedragen. Afscheid nemen van de bundel markeert daarom ook het afscheid nemen van een periode uit onze kerkgeschiedenis. Aldus musicus Karel Demoet, in de serie over het Liedboek.

7

Voorzitter

Sinds 1 januari 2014 is Henk Korff de nieuwe voorzitter van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken, waarin hij al zestien jaar zitting heeft. Hiervan zit hij vijf jaar in het moderamen. Tijd voor een vraaggesprek, met Sietske Gerritsen. "Er is overal gebrek aan vrijwilligers, ook in de kerken."

11

Zoek de stilte: Veertigdagentijd

Onno Ijska,
diaconie Citypastoraat Domkerk

Op verschillende wijze wordt in de Domkerk stilgestaan bij de Veertigdagentijd. Natuurlijk leven we in deze periode in de diensten van

Schrift en Tafel naar Pasen toe, maar ook op andere manieren is er aandacht voor deze speciale periode binnen het kerkelijk jaar.

Citypastoraat Domkerk sluit ook dit jaar weer aan bij het thema van Kerk in Actie: 'Zoek de

stilte - ontdek wat je beweegt.' Kerk in Actie zegt hierover: "Op weg naar Pasen staan we stil bij wat ons beweegt. We bezinnen ons op ons leven. Maar ook hoe we met onze medemens omgaan. Doe dat dit jaar eens door de stilte te zoeken. Dat kan met bezinning en gebed. Maar

ook door eens wat rustiger aan te doen. Of er juist eens meer voor een ander te zijn. De Veertigdagentijd is daar de ideale tijd voor."

Zie verder pagina 3: **Kinderen ontdekken wat hen beweegt**

Zeven vragen aan zeventien kandidaten voor de gemeenteraad

Peter van der Ros

In het hart van dit nummer beantwoorden zeventien lijsttrekkers van de partijen die op 19 maart aan de Utrechtse gemeenteraadsverkiezing meedoen, zeven door de redactie opgestelde vragen. Het betreft uiteraard onderwerpen waar de werkgebieden van politiek en kerkelijk leven elkaar raken, zoals asielbeleid en voedselbanken.

Een van de kandidaten voor het nieuwe gemeentebestuur, Cees Bos van Stadsbelang Utrecht, verwoordde zijn band met het christelijke geloof aan het slot van zijn beantwoording als volgt: "Voor mezelf is de kerk in vele opzichten thuishaven, een plek van reflectie en dankbaarheid. Een plek waar ik mijn relatie met God en mijn geloofsgenoten kan vieren en aanhalen. Een plek van ontmoeten! Voor mij is dit onbetaalbaar, niet in geld uit te drukken. Ik denk dat velen met mij dit zo ervaren."

Standpunten

Ook andere – op dit moment niet

* De campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn in volle gang... Veel nieuwe, met name lokale partijen doen er aan mee.

in de raad vertegenwoordigde – partijen reageerden positief op dit initiatief van de redactie. Zo schreef Steven Menke, lijsttrekker van 'Student & Starter': "Hartelijk dank voor uw inzet om de kiezers op de hoogte te brengen van de

standpunten van alle partijen."

Typend voor de wijze waarop veel stadgenoten denken over kerken in het algemeen, is de beantwoording van de vraag over het maatschappelijk rendement van kerkenwerk. Dat is een aantal jaren geleden berekend op acht miljoen euro op jaarbasis, waarbij wordt bedoeld op de 'opbrengst' het vele vrijwilligerswerk. Kennelijk schort het aan bekendheid van dit kerkelijk (diaconale) werk in een deel van de samenleving, als men slechts kan denken aan kerkgebouwen en wat er zoal plaatsvindt.

Buitenbeentjes

Of het de tijdsdruk in de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen is, dan wel een andere oorzaak moet worden gezocht: feit is dat niet alle partijen reageerden op het verzoek van de redactie. Waar de ene politicus of politica het initiatief hogelijk waardeert om deze 'stemwijzer voor kerk-

mensen' te publiceren, laat de andere het helaas afweten. Toch kan die ene daardoor gemiste stem nou net het verschil maken...

Zie de pagina's 8 en 9:

Zeven vragen over kerk en politiek aan de lijsttrekkers voor 19 maart.

Op pagina 5 een verslag van het debat over de gemeenteraadsverkiezing in de Nicolaïkerk.

Deze lijsten dingen mee

Behalve de nu in de gemeenteraad vertegenwoordigde partijen: PvdA, CDA, VVD, GroenLinks, D66, ChristenUnie en SP, doen de volgende nieuwe partijen mee aan de verkiezing voor het gemeentebestuur van Utrecht:

Basis Inkomen Partij, Libertarische Partij Utrecht, Nederland Duurzaam, Ons Utrecht, Ouderen Partij Utrecht, Ouderen Politiek Actief (OPA Utrecht), Partij voor de Dieren, Partij Vrij Utrecht, Stadsbelang Utrecht, Student en Starter.

BRIEF AAN NIEUWE BURGEMEESTER UTRECHT

Kerk en overheid samen aan de slag

Daan van der Waals

"Kerk en overheid hebben elkaar nodig." Vanuit die overtuiging schreef de voorzitter van de Algemene Kerkenraad, René van Bommel, Utrechts nieuwe burgemeester Jan van Zanen een welkomstbrief. Van Bommel zet alle punten die hij vanuit kerkelijk gezichtspunt van belang vindt op een rij en nodigt Van Zanen uit tot regelmatig contact over de ontwikkelingen in de stad.

René van Bommel sluit in zijn brief aan bij de toespraak die de burgemeester hield bij zijn komst naar Utrecht. Van Zanen wil de Utrechtse organisaties leren kennen. Welnu, "ik hoop dat u ook getuige mag worden van de grote bijdrage van de kerken, waaronder de PGU, aan de stad Utrecht."

De nieuwe burgemeester wil verhalen van mensen horen om zo meer door te dringen tot de 'ziel' van de stad. Van Bommel nodigt hem uit om dan ook de verhalen van de kerken, "die mede bogen op een lange traditie", te beluisteren. Verhalen die een bestuur kunnen inspireren en richting geven.

Gastvrijheid

Gastvrijheid, dienstverlening en economische bedrijvigheid werden door Van Zanen in zijn welkomstspeech als belangrijke thema's genoemd. Op alle drie thema's heeft de PGU volgens Van Bommel veel te bieden. De Utrechtse kerken zetten hun deuren open voor bezoekers en diaconaal is Sint Maarten, schutpatroon van de stad, het grote voorbeeld.

Zie verder pagina 4: **Inzet voor meest kwetsbaren**

* Jan van Zanen, sinds 1 januari burgervader van Utrecht.

De grond van onze hoop

Janneke Bregman

Kort geleden zag ik de film 'The Shawshank Redemption'. Een indrukwekkend verhaal over een man die onschuldig in de gevangenis komt. Ik werd getroffen door de hoop, die als een rode draad door deze film loopt. De hoofdpersoon blijft hopen en zoeken naar verlossing, ondanks de momenten van diepe teleurstelling en gevoelens van wanhoop.

Je kunt wel zeggen: hij hoopt tegen de klippen op. Maar hij volhardt; na negentien jaar in het geheim te werken aan een tunnel, vindt hij de weg naar het leven.

Dit indrukwekkende verhaal bracht me bij de vraag wat hoop voor ons betekent, in dit leven dat vaak zo weerbarstig is. Hoe blijf je een hoopvol mens, ondanks de omstandigheden? Misschien denk je wel: zoveel hoopvols zie ik niet om mij heen en al helemaal niet in mijn eigen leven. Ik heb teveel gezien aan ellende, mijn hoop is vervlogen.

Ontferming

Klaagliederen 3 geeft ons een eerlijk beeld van wanhoop en hoop. De schrijver, waarschijn-

* ...De grond van onze hoop is de genadige ontferming van de Heer... (foto Janneke Bregman).

lijk Jeremia, zit diep in de put. Jeruzalem ligt in puin, hoe moet het nu verder met Israël? Heeft God zich terug getrokken van zijn volk? "In die wanhoop van niet verder kunnen zien dan de nacht, roept hij het uit: "En toch geef ik de hoop niet op, want hieraan houd ik me vast: Genadig is de Heer, zijn ontferming kent geen grenzen." Ik denk dat als we nadenken over een hoopvol leven daar de kern ligt.

De grond van de hoop is de genadige ontferming van de Heer. Onze hoop ligt in een kribbe, deelt ons menselijk bestaan. God die in Jezus naar de mensen is toegekomen. Midden in de werkelijkheid van moeite, pijn, gebrokenheid. Daaraan zien we ten

diepste dat zijn ontferming geen grenzen kent. Hij gaf er zijn Zoon voor. Hopen is je ondanks de omstandigheden vastklampen aan die waarheid.

Trouw

Een hoopvol mens zijn betekent niet dat je een onbezorgd leven leidt, waar alles voor de wind gaat en je niet teleurgesteld wordt. Om een hoopvol mens te zijn hoef je ook geen optimistisch karakter te hebben. Een hoopvol mens ben je omdat je ondanks alles toch blijft hopen op de levende God. Hij die trouw is en je niet los zal laten.

Hopen is iets anders dan wensen. Wat je wenst heeft te maken met dingen of gebeurtenissen. Je

MEDITATIEF MOMENT

wenst meer vrede in de wereld, herstel van ziekte enz. en als dat gebeurt ben je blij. Maar hoop en vreugde zijn geestelijke gaven, geworteld in een intieme verhouding met God, die God die je lief heeft met eeuwigdurende liefde. En als die hoop ver weg is en je leven getekend is door onrust, mag je jezelf toespreken zoals de dichter van psalm 42: "Wat ben je bedroefd mijn ziel en onrustig in mij, vestig je hoop op God!" Dit is hoop tegen de achtergrond van wanhoop, donkerheid en misschien wel het gevoel dat je leven in puin ligt, net zoals Jeruzalem. Of je gevangen voelt zitten in de beklemming.

Deze hoop op God is heel iets anders dan het spreekwoord zegt: op hoop van zegen. Nee, deze hoop is een zeker weten van de dingen die je niet ziet. Maar die je heel diep van binnen weet, omdat de Geest je overtuigt dat Gods beloften nooit loze beloften zijn. Ook al duurt het wachten soms lang, zoals die wachters op de morgen. Of zoals die hoofdpersoon uit de film. Dit weet ik vast: er komt weer licht, er komt een morgen.

Van bloemen licht en genade

Ik wil een wereld scheppen van enkel en alleen maar bloemen

*en licht veel licht
vriendelijk en zacht
van over grenzen heen
van alle zonnestelsels samen*

*zodat ik zal verdrijven
de duisternis
de onontwarbaarheid*

*en ik op eigen vleugelslag
de zwaartekracht zal tarten
en zo zal vliegen naar
een verte zonder horizon
ultieme grenzeloze vrijheid*

*totdat de adem terugkeert
in mijn ziel
en ik herboren weer met
beide benen op de grond sta*

moedig vol vertrouwen

*dit zal ik dan genade noemen
dit en nog zoveel meer –*

Oeke Kruythof

Psalm 119 (dalet)

*Ik heb mij neergelegd
op de rand van hier en nu: stof
roep mij tot leven
zoals U leven geeft
mijn hart heb ik bij U uitgestort
U bent toch daar en hier
en bij mij
wijs mij het spoor naar Uw waarheid
maak mij vertrouwd met Uw weg*

*want Uw daden wil ik gedenken
en dankbaar terugzien
mijn ziel is bedroefd
richt mij toch op
zoals u heet te doen
waar mijn ziel zich opent
is ruimte voor U
aan Uw wijsheid hou ik mij vast
want ik hoop op U*

*laat mij gaan en dansen
in uw vrije ruimte*

Eddy Lie

Voorjaar

*De zon strijkt gouden contouren
langs de bomen.
Bruine bladeren kleuren
zacht rood.
Het gras straalt voorjaarsgroen.
Nog winter,
maar over de bomen
weeft zich een knoppenwaas.
De natuur houdt de adem in.
Winter kan nog komen,
lente meldt zich aan.
Eksters nog dik in de veren,
maken zich mooi.
Het voorjaar is in aantocht!*

Fredy Schild

ZELFDE STICHTINGSDATUM ALS KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

Joden vieren ook 200-jarig jubileum

Wybrand Ganzevoort

Tweehonderd jaar geleden kreeg het Koninkrijk der Nederlanden vorm. Na de Franse tijd moest allerlei opnieuw geregeld worden. Ook op godsdienstig gebied: de Gereformeerde Kerk van vroeger werd de Nederlands Hervormde Kerk en kreeg in 1816 een Algemeen Reglement, in plaats van de Dordtse Kerkorde. En voor de Joden werd een Israëlitisch Kerkgenootschap opgericht, op 26 februari 1814. Ook een bijzonder jubileum voor de joodse gemeenschap in ons land dus.

Vroeger, in de tijd van de Republiek, waren de Joden een aparte natie. Ze mochten hier wonen, maar ze waren geen burgers, ze mochten niet lid zijn van stadsbestuur of gilden. Maar in de Franse tijd hadden ze gelijke rechten gekregen en dat werd gelukkig niet teruggedraaid. Het nieuwe Kerkgenootschap kreeg echter wel een heel nieuwe structuur opgelegd. Vroeger waren de plaatselijke gemeenten helemaal zelfstandig, maar nu kwam er een landelijk centraal hoofdbestuur, in eerste instantie door de Koning benoemd. Dat hoofdbestuur benoemde de rabbijnen en bepaalde de gang van zaken.

Taal

Willem I vond het belangrijk de Joden nu ook te integreren in de Nederlandse burgerij. Het Joodse onderwijs moest nu in het Nederlands gegeven worden, niet

meer in het Jiddisch. De rabbijnen moesten hun preken in het Nederlands houden, en daarin moest

worden opgeroepen "tot liefde voor koning en vaderland, tot een arbeidzaam en fatsoenlijk leven."

* De puur gouden menora in Jeruzalem is, naast de Davidsster, wereldwijd het symbool van de Joden (foto Peter van der Ros).

Dit integratieprogramma heeft grote invloed gehad. Twee generaties later waren de Joden in Nederland Nederlandse Joden geworden, en waren ze in allerlei beroepen werkzaam, artsen en juristen, handel en industrie. De welgestelde Joden werden ook politiek actief, meestal liberaal; vanuit de stedelijke massa armere Joden was er vooral steun voor de socialistische beweging.

Liberalen

Nederlandse Joden waren veelal Jood op Nederlandse manier: orthodox, maar gematigd. De reformbeweging startte in Duitsland rond 1850, maar in Nederland kwam de eerste Liberale Gemeente pas in 1931 tot stand, gevormd door uitgeweken Duitse Joden. Vooral in de laatste decennia is de groep liberale of progressieve Joden sterk gegroeid. En chassidische Joden? Sinds ongeveer 1970 zijn die ook hier, een kleine maar groeiende groep, een kring rond het Cheider, een Joodse school in Amsterdam. De directe band met de Nederlandse staat bleef nog een tijd bestaan; in 1848 was het beginsel van scheiding van kerk en staat in de Grondwet opgenomen, en het Joodse kerkgenootschap werd in 1870 op aandringen van de staat zelfstandig. De Asjkenazische gemeenten vormden het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap (NIK), de Portugese het PIK. Samen vieren PIK en NIK nu het jubileum van hun tweehonderdjarig bestaan, op 26 februari.

Auteur is lid van de provinciale werkgroep Kerk en Israël Utrecht

Vespers in Zuidoost

Op 9 maart is er een vesper bij het begin van de Veertigdagentijd in de Marcuskerk. De vesper begint om 17.00 uur. Voorganger in deze vesper is ds Hans Koops en medewerking wordt verleend door de Marcuscantorij onder leiding van Karel Demoet. Het thema van de vesper is: 'God is Koning'. We lezen en zingen psalm 97. De lezing is Micha 4: 1-7, "Eens zal de dag komen dat de berg met de tempel van de HEER rotsvast zal staan". De vesper begint om 17.00 uur.

Op zondag 16 maart is er opnieuw een vesper in de Marcuskerk. Voorganger is ds Johan Plante en Karel Demoet bespeelt het orgel. Het thema voor deze vesper is: 'Schepping en redding'. In het psalmengebed zingen en lezen we psalm 33: "Schenk ons uw trouw, HEER, op u is al onze hoop gevestigd." De lezing is Jesaja 43: 14-21, "Blijf niet staan bij wat eertijds is gebeurd, laat het verleden nu rusten. Zie, ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt..." Tijdens de vesper speelt Karel Demoet muziek van Carl Philippe Emmanuel Bach (1714-1788). Van deze tweede overlevende en bekendste zoon van Johann Sebastian wordt dit jaar het tweehonderdste geboortjaar herdacht. C.Ph.E. Bach werd in 1740 hofmusicus (klavecijnist) van Frederik de Grote in Potsdam. Hij moest daar onder andere de koning, die een bekwaam fluitist en componist was, begeleiden op het klavecimbel. Hij schreef er voor de verschillende adellijke personen beroemd geworden muziek: de Preußischen Sonaten (1742) voor Frederik II, de Württembergischen Sonaten (1744) voor de jonge hertog Carl Eugen von Württemberg en de Sechs Klaviersonaten mit veränderten Reprisen (1760) voor prinses Anna Amalia. Zijn brede, algemene ontwikkeling was hem hierbij erg van nut: hij verkeerde met groot gemak in de hoogste kringen en was charmant, hoffelijk en onderhoudend – eigenschappen die zijn vader wel eens miste. Deze middag klinken de drie delen van de vijfde van de de Preußischen Sonaten. De vesper begint om 17.00 uur.

* Carl Philippe Emmanuel Bach.

Muziekmiddag in de Pauluskerk

Op zondag 9 maart zal in de katholieke Pauluskerk in Tuindorp na de viering vanaf 12.00 uur de jaarlijkse muziekmiddag gehouden worden. De koren van de Pauluskerk zullen van zich laten horen. Zangers en instrumentalisten die mee willen doen kunnen zich opgeven vóór 1 maart bij Caralita Vincenten, email: CaralitaVincenten@gmail.com of telefoon 273 1514.

Kinderen ontdekken wat hen beweegt

(vervolg van voorpagina)

Ook tijdens het gesprek met de kinderen en in de bijeenkomsten met de kinderen in de Domkerk wordt aandacht besteed aan de campagne 'Zoek de stilte - ontdek wat je beweegt'. De tentoonstelling 'Quiet light' die in deze periode in de Domkerk te zien is, is ook gericht op inkeer, stilte en rust. Een artikel daarover staat op de achterpagina van deze Kerk in de Stad.

Digitale kalender

Ook dit jaar verschijnt er weer een digitale veertigdagenkalender. Iedere dag kunnen gemeenteleden en andere geïnteresseerden een bijzondere e-mail ontvangen. De inhoud van die e-mail is iedere dag van de week weer anders: een lied, informatie over een project dat die week centraal staat, een mooie tekst, tips om duurzaam te leven, een recept voor een sobere maaltijd, enzovoort. Iedereen die de veertigdagenkalender vorig jaar ontving, krijgt deze ook dit jaar toegestuurd.

Ontvangt u de kalender nog niet? Stuur dan een e-mail aan: diakonie@domkerk.nl.

Sobere maaltijden

Iedere woensdagavond in de Veertigdagentijd vindt er een sobere maaltijd plaats in het Domcafé. Samen genieten we van een sobere, maar meestal zeer smakvolle maaltijd. Een mooie gelegenheid om elkaar eens op een andere manier te ontmoeten. Tijdens de maaltijd zingen we het maaltijdlid en wordt er ge-collecteerd voor het project van de week. De maaltijden worden verzorgd door de verschillende werkgroepen die actief zijn in de Domkerk.

De eerste maaltijd vindt plaats op 12 maart, de laatste op 16 april. De maaltijd begint steeds om 18.00 uur. Opgave voor de maaltijd is niet nodig.

De gebeden

Op verschillende momenten zijn er in de Domkerk bijzondere gelegenheden voor inkeer, stilte en bezinning.

Op maandagochtend om 7.00 uur is het ochtendgebed. Dagelijks om 12.30 uur vindt in de Domkerk het middaggebed plaats, samen met de leden van de Nikola-kommuniteit. De vespers zijn op zondag en woensdagavond om 19.00 uur.

* Themaposter van Kerk in Actie, gericht op de Veertigdagentijd.

Is plezier heidens?

Christiane Karrer

Rondom Kerst werd ik getroffen door een column in dagblad Trouw. De kerstdagen zijn lang voorbij, de Veertigdagentijd begint. En toch laten de vragen die deze column opriep, mij niet los. Het zijn basale vragen, niet alleen verbonden aan Kerst.

De columnist in Trouw had deelgenomen aan een grote volkskerstzang in Berlijn. Sinds een aantal jaren wordt deze georganiseerd in een voetbalstadion en ieder jaar komen er meer mensen bijeen. Een predikant (met sjal van de voetbalclub in kwestie) begeleidt ieder jaar de kerstzang met veel inzet. De columnist is verbast over dit fenomeen. Ligt hier wellicht een gevaar voor de nodige vooruitgang van de secularisatie op de loer? Toch, hij komt – gelukkig – tot een andere conclusie: dit moet een heidense activiteit zijn, volgens hem geheel in de traditie van de toenmalige DDR die in plaats van kerstvieringen 'eindejaarsvieringen' organiseerde. De redenen voor zijn inschatting: a) onder de duizenden mensen moeten een groot aantal mensen geweest zijn die geen echte christenen waren; b) de mensen maakten de indruk dat ze vooral uit plezier meededen. Bij het lezen borrelden een heleboel vragen in mij op. Bijvoorbeeld:

waarom denkt de columnist dat predikanten in Duitsland heidense activiteiten organiseren? (ja, ik ben van oorsprong een Duitse predikante). Wat zouden de deelnemers in Berlijn ervan vinden dat ze verdacht worden een soort DDR-activiteit opnieuw te laten opleven? Maar het meest problematisch lijkt mij zijn argumentatie.

Bij argument a): Onder de grote menigte in het voetbalstadion zullen met alle waarschijnlijkheid deelnemers met uiteenlopende 'religieuze' couleur geweest zijn. Mensen die zich af en toe herinneren aan hun christelijke wortelen, mensen die geen nauwelijks verbinding met het christendom hebben maar genieten van zingen of de gezelligheid, mensen die met overtuiging christenen zijn, mensen die mee willen doen bij wat de club doet, mensen die van tradities houden, mensen... Je kunt daar op twee manieren tegen aan kijken. Of je gaat uit van een christelijk feest, samen zing je van Kerst. Allen zijn welkom bij dit feest, je gaat gasten niet op hun overtuiging toetsen. Het gaat juist erom iedereen die wil te laten delen in de feestvreugde (en de Glühwein). Dit lijkt me de overtuiging van de predikant te zijn. Of je hebt een soort religieus reinheidsideaal. 'Christelijk' mag alleen een activiteit genoemd worden als alle deel-

nemers ook 'echte' christenen zijn (wat dat dan ook inhoudt). Wat niet aan de eisen van reinheid voldoet, is vervolgens 'heidens'. Dit lijkt me de overtuiging van de columnist te zijn. Bij de laatste visie ligt de focus op afgrenzing: wie mag erbij horen, wie is goed of rein genoeg en wie niet? Bij de eerste visie ligt de focus op het kerngebeuren van het feest, mensen mogen meedoen, of ze nu dichtbij of verder weg staan. Vanuit luthers perspectief zijn reinheidsidealen gevaarlijk. Ze bevorderen een houding die mensen laat oordelen over anderen. In plaats van je te richten op je eigen verhouding met de Eeuwige toets je dan de houding van anderen. Daardoor zet je jezelf op de plaats van God. De lutherse inzet is: richt je op je eigen geloof, heet welkom wie bij jou te gast wil zijn, deel uit van de vreugde en genade die je geschonken is.

Bij argument b): Waarom plezier beleven een activiteit tot een heidens gebeuren maakt, blijft voor mij geheel duister. Was er niet sprake van een 'blijde boodschap'? En zei de engel niet: 'Zie ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk ten deel zal vallen'? Ik weet uiteraard dat het woord 'plezier' een sterk aardse lading heeft en de Bijbelse blijdschap niet tot aards plezier gereduceerd kan worden. Toch waarom zou ple-

zier niet deel uitmaken van beleven en uiten van deze blijdschap? In de lutherse traditie staat de 'incarnatie' centraal: God die in Christus mens wordt en zich 'mengt' in ons aards leven, God die in zijn wereld, zijn schepping aanwezig is. Als lutheranen streven we geen puurheid na. God mengt zich in ons aards bestaan, zijn woord van blijdschap mogen we vertolken, we beleven er plezier bij. Of we nu genieten van muziek en gezang, of we warme wijn drinken na de kerstdienst, of we dansen op het gemeentefeest, of de kinderen paaseieren zoeken na de paasdienst... Iedereen is van harte welkom!

LUTHERS GELUID

TUSSENSTAND ACTIE KERKBALANS

Bijdragen blijven op peil

Evert Kronemeijer

In januari ontving u de jaarlijkse Kerkbalans-brief van de PGU. Tijd voor een tussenstand voor 2014, maar ter vergelijking kijken we eerst terug naar de vorige jaren.

Ondanks de soms sombere verwachtingen blijven de bijdragen de laatste jaren op peil. In 2013 is er zelfs iets meer binnengekomen dan drie jaar eerder in 2010.

Omdat er tot en met januari 2014 nog betalingen binnenkomen voor Kerkbalans 2013, weten we nu pas wat de eindstand is van het afgelopen jaar. Uit het overzicht blijkt dat een deel van de bijdragen binnenkomt zonder toezegging. Dat geldt is van harte welkom, maar dat verklaart dat het lastig is om kort na de Actie Kerkbalans aan te geven of de uiteindelijke opbrengst hoger of lager zal uitvallen dan het voorafgaande jaar.

Tussenstand 2014

In het overzichtje ziet u dat er eind februari ongeveer 75% aan toezeggingen voor 2014 is ontvangen in vergelijking met heel 2013. Dit komt ongeveer overeen met voorgaande jaren rond dezelfde datum. Heel voorzichtig mogen we verwachten dat we ook in 2014 rond de 1,25 miljoen euro aan bijdragen van de leden zullen ontvangen. Als Kerkbalans ook dit jaar weer op peil blijft, is dat een prima resultaat.

Hoewel de bijdragen voor de hele PGU ongeveer constant blijven, zijn er wel grote verschillen tussen de wijken. In de wijkgemeente zult u ongetwijfeld worden geïnformeerd hoe de Actie Kerkbalans bij u verloopt.

Niet foutloos

Helaas is de Actie Kerkbalans niet vlekkeloos verlopen. In een deel van de ruim 10.000 Kerkbalans-

jaar	toezeggingen		ontvangsten	
2010	1.093.887	100,0%	1.274.033	100,0%
2011	1.061.550	97,0%	1.267.181	99,5%
2012	1.062.204	97,1%	1.243.684	97,6%
2013	1.076.310	98,4%	1.288.584	101,1%
2014	817.506	74,7%		

formulieren zijn fouten ontstaan bij het afdrukken:

- Het betalingskenmerk van 16 cijfers is soms fout. De laatste vier cijfers zijn dan 0110; dit moet zijn: 0114. Afhankelijk van de bank kan de papieren acceptgiro of de internetbetaling worden afgekeurd vanwege dat foute kenmerk. U kunt dan betalen door alsnog het juiste kenmerk te gebruiken of door alleen een omschrijving in te vullen.
- Een deel van de formulieren is niet aan beide partners geadresseerd. Dat is natuurlijk niet zoals het hoort.

Er zijn een aantal acties uitgezet om de fouten te beperken. Als u een verkeerd formulier hebt ontvangen bieden wij u daarvoor onze excuses aan en wij beloven beterschap.

Daarnaast heeft de overgang naar IBAN soms vragen opgevoerd. Daarom vermelden wij nogmaals het IBAN bankreke-

ning nummer voor de betaling van uw kerkbalans bijdrage: NL21 FVLB 0699 5436 57 ten name van Protestantse Gemeente Utrecht.

Nog niet toegezegd

Als uw Kerkbalansbrief nog op de schoorsteenmantel ligt, dan graag nu even het formulier invullen, in de antwoordenvolp doen en opsturen. Wanneer uw Kerkbalansbrief per ongeluk bij het oud papier is beland of als u geen brief heeft ontvangen, neemt u dan even contact op met het Bureau van de PGU, dan sturen wij u alsnog of nogmaals een brief toe namens uw wijkgemeente: kerkbalans@protestant-utrecht.nl.

Als uw toezegging is vertraagd, houdt u daar dan rekening mee als u kiest voor automatische incasso: in maart incasseren wij ook de bedragen van januari en februari van de nagekomen toezeggingen.

Meerjarentoezegging

U kunt uw bijdrage aan de Pro-

testantse Gemeente Utrecht afrekken van de belasting, voor zover dat bedrag, samen met giften aan andere erkende goede doelen, boven een bepaalde drempel uitkomt.

Het was al mogelijk om uw bijdrage volledig af te trekken van de belasting, als u voor tenminste vijf jaar een zogenaamde meerjarentoezegging liet vastleggen bij de notaris. Vanaf 1 januari 2014 hoeft u voor een dergelijke periodieke gift niet meer naar de notaris, maar kan worden volstaan met een eenvoudige overeenkomst, waarvoor de belastingdienst een standaardformulier heeft opgesteld.

Het Bureau van de PGU werkt aan een folder met informatie over deze fiscaalvriendelijke manier van bijdragen aan de kerk. Informatie en het standaard formulier kunt u alvast raadplegen op de website van de Belastingdienst. Op onze eigen site www.pgu.nu/ periodiekegift vindt u een koppeling naar de juiste webpagina van de belastingen.

Inzet voor meest kwetsbaren

(vervolg van voorpagina)

“De kerken zetten zich in voor de meest kwetsbaren in de stad. Ze helpen ook mee de weg te vinden naar de gemeentelijke diensten bij het invullen van formulieren en dergelijke.” Hiermee vervolg kerkenraadsvoorzitter René van Bommel de brief die hij namens de Protestantse Gemeente Utrecht stuurde aan de nieuwe burgemeester.

“Met zo’n tachtig medewerkers en dertien kerkgebouwen, waaronder vijf rijksmonumentale kerken, en een aantal wijkgebouwen en pastorieën is de PGU een belangrijke organisatie in de stad. Daarbij komt de toeristische aantrekkingskracht van met name de

Domkerk. Dat is ook belangrijk voor de stedelijke economie.”

Armoede

Verder werkt de PGU aan sociale structuren en het tegengaan van het isolement waarin mensen kunnen verkeren. Net als de gemeente Utrecht maakt de PGU zich zorgen over toenemende armoede; zo is ze bij de diverse voedselbanken betrokken. De PGU biedt haar diensten aan om mee te denken over de nieuwe taken die op de gemeente afkomen, speciaal op het gebied van de langdurige zorg, om te voorkomen dat mensen buiten de boot vallen.

Andere punten die Van Bommel in zijn brief noemt: het in stand houden van religieuze cultureel erfgoed; het grote belang van vrijwilligerswerk als bijdrage aan de

Utrechtse samenleving maar ook om mensen een zinvolle tijdsbesteding te bieden; en tot slot democratie en de positie van minderheden.

Opvang ‘De Toevlucht’

In zijn welkomtspeech noemde Jan van Zanen vreemdelingen zonder verblijfsvergunning als voorbeeld van een groep die het onderspit dreigt te delfen in een samenleving die geen rekening houdt met minderheden. Volgens de burgemeester is het een teken van beschaving dat in de allereerste basisbehoeften als voedsel en onderdak wordt voorzien. Dat is de kerken uit het hart gegrepen, aldus Van Bommel. Daarom zijn zij een opvang voor de nacht onder de naam ‘De Toevlucht’ gestart, ofschoon dit naar hun oordeel een taak is van de overheid. Het is ‘helpen onder protest’. Geen zaak

* René van Bommel.

van liefdadigheid, maar van recht. Daarom hoopt Van Bommel dat de verantwoordelijkheid voor deze opvang, die nu in Prinsenhof aan de Eykmanlaan plaatsvindt, zo spoedig mogelijk aan het gemeentebestuur kan worden overgedragen.

Concert Monteverdi Kamerkoor Utrecht

Het Monteverdi Kamerkoor Utrecht zingt op 21 maart in de Pieterskerk muziek die precies een eeuw geleden werd gecomponeerd. Dit concert, dat ook in andere plaatsen in ons land te horen is, staat in het teken van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. In het programma ‘Music in time of war’ gaat het koor terug naar het jaar 1914 en wil dat jaar herbeleven vanuit het perspectief van vier componisten: Edward Elgar, Max Reger, Maurice Ravèl en César Antonowitsj Cui. Het Utrechtse koor voert, onder leiding van Wilko Brouwers, de Partsongs opus 71,72 & 73 van Edward Elgar uit, als ook de Trois Chansons van Maurice Ravèl. In het Magnificat van César Cui werkt het Monteverdi Kamerkoor Utrecht samen met de veelbelovende mezzosopraan Florieke Beelen. In de Geistliche Gesänge van Reger en het Magnificat van Cui wordt de koorbezetting uitgebreid met oud-zangers van het Monteverdi Kamerkoor Utrecht en belangstellende gastzangers.

Het concert in de Pieterskerk op 21 maart begint om 20.15 uur. Daarna is de zelfde uitvoering in Noordwijk op 23 maart en in Amstelveen op zondag 30 maart. Toegang is gratis, er is een collecte na afloop. Voor reserveringen en meer informatie: www.monteverdikamerkoor.nl.

‘Sacred bridges’ met muziek en film

Op 3 mei is in de Geertekerkerk om 20.15 uur een concert met als titel: Sacred Bridges. Er zijn psalmen te horen die gecomponeerd zijn door Salomone Rossi, Claude Goudimel, Jan Pieterszoon Sweelinck en Ali Ufkî. Zij hebben hun wortels in de joodse, christelijke en islamitische cultuur en gebruiken dezelfde psalmteksten. In het Sacred Bridges concert is koormuziek vervlochten met geluid van Turkse instrumenten, solozang van een joodse en islamitische voorzanger en de mystieke dans van een derwisj. Meewerkenden zijn het Duits-Turkse ensemble Sarband, gemengd koor Scherzando en kamerkoor Basilius College. De muzikale leiding is in handen van voormalig Kings’s Singer Stephen Connolly. Informatie over dit project en over de verkoop van toegangskaarten kan via de website www.scherzandokoor.nl/sacred_bridges.htm.

In het kader van Sacred Bridges is op vrijdag 14 maart een filmvoorstelling in het filmhuis aan de Parklaan (op nummer 7) in Driebergen over het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Twee jongens, een Israëli en een Palestijn, komen er rond hun achttiende verjaardag achter dat ze als baby (in de paniek van de Golfoorlog) in het ziekenhuis verwisseld zijn. Wat dat betekent voor hun identiteit en voor hun families, komt tot uitdrukking in de film ‘Le fils de l’autre’, waarvan de vertoning om 20.00 uur begint. Toegang kost vijf euro.

Theologen zingen 'Miserere mei'

Aan het begin van de Veertigdagentijd worden vanouds de boetepsalmen gezongen in kerken en kloosters. Op vrijdagavond 7 maart geeft het Vocaal Theologen Ensemble onder leiding van Hanna Rijken in de lutherse kerk aan de Hamburgerstraat een concert rondom boetepsalmen. Thema van deze uitvoering is: 'Miserere mei', oftewel: 'Wees mij genadig' (psalm 51). Deze psalm behoort tot de zeven traditionele boetepsalmen en heeft een plaats in de liturgie van Aswoensdag.

Componisten hebben indrukwekkende koorwerken bij de boetepsalmen geschreven. Behalve een gregoriaanse psalm zingt het Vocaal Theologen Ensemble toonzettingen van onder anderen Orlando di Lasso, Jan Pieterszoon Sweelinck, Jacobus Gallus en Gregorio Allegri. Organist Sebastiaan 't Hart speelt enkele orgelwerken en Klaas Spronk, hoogleraar Oude Testament aan de PThU, verzorgt de toelichting. Het 'intense concert' met boetepsalmen in de lutherse kerk op vrijdag 7 maart begint om 20.00 uur. De toegangsprijs bedraagt vijf euro.

Zaterdagmiddagmuziek Domkerk

Zaterdagmiddag 8 maart om half vier geven de Cantores Martini, het vocaalensemble van de Domcantorij een concert in de Domkerk. Op het programma staan Lamentaties (Klaagliederen van de profeet Jeremia), gecomponeerd door Paolo Isnardi en Robert White. Tevens voeren de zangers het motet 'Suscipe quaeso' van de componist Thomas Tallis (1505-1585) uit. Luitspeler David van Ooijen verzorgt de muzikale begeleiding van de zang.

De Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk een week later, 15 maart, wordt uitgevoerd door het koor van de Domcantorij onder leiding van Domcantor Remco de Graas. Op het programma van die middag staan: 'Via Crucis' (Kruisweg) van Franz Liszt (1811-1886) en 'The seven last words' van de Nederlandse componist Daan Manneke (geboren 1939). Beide concerten zijn in principe gratis toegankelijk. De organisatie verwacht een vrijwillige bijdrage van gemiddeld vijf euro per toehoorder.

Herdenkingsconcert tsunami van 2011

Op zondag 30 maart is in de Ste. Gertrudis aan het Willemsplantsoen een herdenkingsconcert voor de tsunami die in 2011 kusten in Azië trof. Het gratis toegankelijke concert met werken van onder anderen Hildegard von Bingen, J.Pzn. Sweelinck, J.S. Bach, S. Rachmaninoff en A. Lloyd Webber begint om 20.00 uur. De Japanse soliste Yoko Kobayashi treedt op als sopraan en bespeelt eveneens blokfluit en een middeleeuwse harp. Eveline M. Jansen bespeelt het orgel. Dit optreden wordt omlijst met Bijbelcitaten.

In gesprek over levenskeuzes

Bram Schriever

Op 12 maart en 26 maart vinden in het Domcafé van de Domkerk twee bijzondere ontmoetingen plaats. Maarten Ploeg en Jan Willem Kirpestein gaan in gesprek met vier bijzondere mensen over levenskeuzes. Op 12 maart is het gesprek met student en ondernemer Jochem Hoogenboom en Domorganist Jan Hage. Op 26 maart gaan de interviewers in gesprek met Trouw-journalist Gerrit-Jan Kleinjan en met dr. Hebe Kohlbrugge. Alle geïnterviewden zijn actief betrokken bij het Citypastoraat Domkerk.

* Jochem Hoogenboom.

* Jan Hage.

De gesprekken vinden plaats in de vorm van een dialoog. Het gaat in de dialoog niet om 'eens' of 'niet eens', om gelijk of ongelijk, of om scherp debatteren. In de dialoog luisteren we naar ons zelf, naar de ander, naar het water van het leven dat in een ieder van ons stroomt. Wat inspireerde en motiveerde de ander om juist die dingen te doen die hij/zij heeft gedaan. Welke bewustwording of inzichten waren daarbij leidend? Welke gebeurtenis leidde tot de meest existentiële levensles? Welk moment in de liturgie heeft de meeste impact of welke psalm of lied

heeft hierbij mogelijk een rol gespeeld?

Jan en Jochem

Op 12 maart staan Domorganist Jan Hage en student/ondernemer Jochem Hoogenboom centraal in het gesprek. Hun overeenkomst is dat ze beiden afkomstig zijn uit de traditie van de gereformeerde gezindte, respectievelijk uit de Gereformeerde Bond van de Nederlandse Hervormde Kerk en uit de Christelijke Gereformeerde Kerk. Een andere overeenkomst is hun beider liefde voor orgelmuziek. Jan Hage is gevierd Domorganist

en geeft daarnaast vele concerten in binnen- en buitenland en maakt radio- tv- en cd-opnames. Tevens is hij actief als continuo-speler en begeleider van solisten en koren. Hij is een warm pleitbezorger en veelgevraagd interpreter van hedendaagse orgelmuziek.

Jochem Hoogenboom studeert bestuurs- en organisatiewetenschap aan de Universiteit Utrecht. Tijdens zijn opvallende studiepad, dat leidde van het MBO naar een universitaire master, greep hij iedere kans om ervaring op te doen met beide handen aan. Nu staat hij voor de keuze waar hij zich na

de afronding van zijn studie aan gaat wijden.

Keuzes

De achtergronden, het hoe en het waarom van de keuzes die beide geïnterviewde hebben gemaakt en nog zullen maken staan centraal op de avond. Natuurlijk vormen de avonden ook een spiegel voor onszelf. Welke keuzes maken wij in het leven en waardoor worden deze bepaald.

De avonden staan onder leiding van Jan Willem Kirpestein en Maarten Ploeg. Data: 12 maart en 26 maart, van 20.00 tot 22.00 uur in het DomCafé.

CDA WINT 'THUISWEDSTRIJD' AAN VOORAVOND 19 MAART

Politiek debat in de Nicolaïkerk

Steven Slappendel

Op 18 februari vond in de Nicolaïkerk een politiek-debat plaats met Marloes Metaal (CDA), Maarten van Ooijen (CU), Gert Mulder (PvdA), Heleen de Boer (Groen Links) en Hilde Koelmans (SP). De titel was 'De zin en onzin van christelijke politiek'. Het debat werd geleid door Marieke van Willigen, journalist en actief lid van de wijkgemeente Nicolaïkerk. De vertegenwoordigers van de politieke partijen gaven bij het voorstellen ook hun gedachten over de participatiesamenleving. Een term die het huidige kabinet ook graag laat vallen en die ook te maken heeft met de betrokkenheid van de kerk bij de maatschappij.

* Stevig politiek debat in de Klaaskerk, met het oog op de gemeenteraadsverkiezing in Utrecht (foto Steven Slappendel).

Het eerste onderwerp was eenzaamheid. Vragen hierbij waren: moet er meer geld naar wijkinitiatieven om eenzaamheid tegen te gaan? Zou ook in Utrecht iemand tien jaar dood in zijn huis kunnen liggen? Uit het gesprek hierover kwam vooral naar voren dat een persoonlijke aanpak belangrijk is, dat buurtteams en -huizen een rol kunnen vervullen en dat er ook voor kerken een taak is vanuit het pastoraat.

Ouderenzorg

De verschraving van de ouderenzorg was het volgende onderwerp. Dit heeft landelijke aspecten maar het komt er ook op aan

de gemeentelijke mogelijkheden te benutten met betrekking tot het stimuleren en ondersteunen van mantelzorg en het op peil houden van goede condities voor goede huisvesting voor senioren. De stelling 'Utrechtse ouderen hebben niets te vrezen!' werd door het publiek niet onderschreven.

Asielzoekers

Na de pauze was het heikele punt de opvang van illegalen en uitgedroogde aan de orde. Recentelijk zijn hiervoor nieuwe

initiatieven genomen door de kerken naast de al lange tijd lopende (dag)opvanggelegenheden. Het debat ging veel over de bekostiging waarbij ook het heen en weer schuiven landelijke en gemeentelijke financiering in beeld kwamen. Voor hulp aan illegalen was wel een breed draagvlak bij het publiek.

Duurzaamheid

Het voorlaatste onderwerp betrof duurzaamheid. In Utrecht zitten we niet goed met het houden van de Europese normen

voor het milieu onder andere fijnstof, maar bij het oplossen van de problemen gaat het moeizaam en is er in de politiek geen sprake van een stevige gezamenlijke aanpak. Het gesprek blijft dan steken in doseerlichten, transferia en buslijnen (langs bejaardenhuizen).

Monumenten

De afsluiting van het debat ging over de gemeentelijke betrokkenheid bij de zorg voor het religieus cultureel erfgoed, de subsidie voor het onderhoud van de kerken. Het loopt steeds verder terug en leidt tot een uitvoering van het meest noodzakelijke en daarmee ook snel weer tot een situatie met veel achterstallig onderhoud. Ook in tijden van begrotingsdruk zijn andere keuzes te maken, maar willen/doen de politici dat?

Aan het eind werden de stemmen van het publiek op de aan het debat deelnemende partijen uitgebracht en geteld. Bij deze stemming was de overwinning voor het CDA. De vertegenwoordiger van de SP was daarover niet verbaasd en duidde de bijeenkomst als een thuiswedstrijd van deze partij.

Op 19 maart is het zo ver! Van mij nu geen stemadvies. Dat heeft ook deze avond mij niet opgeleverd. Maar met berichten over een verwachte lage opkomst ben ik zeker voornemens om te gaan en zal ik, met veel dank voor onze mogelijkheden om te kunnen stemmen, in het hokje mijn stem uitbrengen.

AUGUSTINES RENÉE (80) EVEN OUD ALS DE UTRECHTSE ORDE ZELF

'De zusters? Er zitten goeie tussen. Geintje...'

Zo Utrechts als de Dom zijn ze, de zusters Augustinessen. 's Zomers met hun witte habijten en 's winters in het zwart, zijn de zusters bekende verschijningen in de Utrechtse binnenstad. Dit jaar bestaat de orde 80 jaar, tachtig jaar verbondenheid met de stad Utrecht en met de maatschappij. Reden voor Adeline Riesselmann en Werend Griffioen van het Martinus Magazine om eens een dagje mee te lopen en te spreken met Zuster Renée van Dijk. Dankbaar neemt Kerk in de Stad dit collegiaal aangeboden artikel uit het katholiekeparochieblad over.

Zuster Renée is net zo oud als de orde, op 24 februari 1934 zag ze het levenslicht in Aerdenhout. In maart van hetzelfde jaar stichtte de augustijner pater Sebastianus van Nuenen samen met Augustina van Reijssen een kloosterorde voor vrouwen die gericht zou zijn op het bieden van steun aan mensen in de knel, gebaseerd op de Regel van Augustinus. Tot op de dag van vandaag staat zuster Renée midden in de samenleving vanuit diezelfde inspiratie. Elke woensdag helpt ze als vrijwilliger bij de daklozenopvang in het Catharijnehuis: "Als ik een bezoeker koffie geef, dan kijk ik hem aan. Het gaat erom de ander daadwerkelijk te zien, contact te maken."

Adeline Riesselmann en Werend Griffioen

"In 1962 ben ik als postulante (niet-bindende oriëntatiefase) ingetreden bij de Augustinessen om nooit meer weg te gaan. Weet je, ik voelde het niet als een heel grote stap. Als kind en jongere zijn religie en spiritualiteit mij altijd heel vertrouwd gebleven, iets in mij motiveerde mij om daaraan veel duidelijker gestalte te geven. Ja, ik weet het ook niet precies."

Renées moeder reageerde niet enthousiast op haar keuze. Ze had haar dochter liever met een leuke jongen zien thuiskomen. Ook haar collega's van haar werk hadden reserve: "Ze verwachtten dat ik binnen drie maanden terug zou zijn!"

"Toen ik ingekleed werd en mijn familie de sfeer proefde, waren ze wat meer gerust over mijn keuze. Als kloosternaam heb ik 'Renée' gekozen. Niet voor niks: ik was opnieuw geboren als augustines." De leefregels van de orde spraken haar aan, zoals het feit dat je niet hoefde te breken met thuis en met je familie, zoals dat bij sommige orden wel de regel was. Het augustinessenklooster staat midden in de maatschappij en is door zuster Renée ook nooit als een afgesloten wereld ervaren. Sterker nog: samenleving buiten de kloostermuren was en is belangrijk.

Boerenverstand

Wat zuster Renée direct al erg aantrok bij de augustinessen, is dat je niet op je opleiding beoordeeld wordt, maar op je binnenkant. Nodig was alleen 'een gezond boerenverstand'. Medezusters met alleen lagere school kregen een cursus algemene ontwikkeling. De stichters, pater Van Nuenen en Augustina van Reijssen, hadden goed begrepen dat een zekere kennis en cultuur de mens kan verrijken. Daarom werden er ook lessen kunstgeschiedenis gegeven en gingen de zusters na hun eeuwige professie een reis maken langs verschillende cultuurmonumenten in Frankrijk, waar zij indertijd ook een klooster hadden. De orde kent ook geen rangen en standen. Het gaat erom dat de binnenkant in orde moet zijn om buiten goed te kunnen werken. Ook geldt dat hoofdarbeid en handarbeid even belangrijk zijn. Er waren

mensen en aanwezigheid in de samenleving: "Onze kloosters staan open naar de wereld, we hebben niks met 'achter de tralies' zitten of afgeslotenheid. Ik heb al die jaren ervaren dat dat bij mij past. Anders had ik het zo lang niet uitgehouden. 'Hiertoe zijt gij tezamen gekomen' zegt Augustinus. 'Om een van hart en een van ziel te leven, uitgestrekt naar God.' Vanuit die inspiratie doen we onze activiteiten."

Meisjesstad

Renée stráált als ze met veel warmte en humor herinneringen ophaalt aan de tijd dat ze in 'Meis-

vrouwen vinden en vonden er een veilige plek om bij te komen. Tien jaar lang werkte ze er. Talloze verhalen kan ze erover vertellen, ieder mens is er een, elke mens doet je wat, maar de een blijft je meer bij dan de ander.

Zoals dat ene meisje van vijftien dat met baby en al op straat stond en door een maatschappelijk werker bij de zusters werd afgeleverd. "Ze deinsde terug toen ze onze habijten zag, de nonnen, daar had ze geen zin in!" Maar zonder ouders om op terug te vallen - moeder vermoord, vader in de gevangenis - moest ze wel. Makkelijk was ze niet, ze had een hele grote mond, maar was wel goudeerlijk. Bovendien viel het op hoe goed ze voor haar kindje zorgde. Op de ochtend van haar zestiende verjaardag versierden we haar stoel, ze kreeg een lekker ontbijtje met een eitje en een bloemetje. 's Avonds zorgden we dat er een feestje was met een glaasje fris en iets lekkers en zongen we met z'n allen voor haar. Plotseling klom ze op een stoel en sprak ze ons allemaal toe: 'Mensen, hartstikke bedankt! Ik heb van mijn leven nog nooit zo'n fijne verjaardag gehad!' Nou, dat doet je wel wat."

Motorrijdster

Of het verhaal van die 82-jarige mevrouw die op een dag bij de zusters kwam. "Ze had een goed leven achter de rug met een drogisterijwinkel en een eigen huis op Zuilen. In haar jonge jaren was ze een fervent motorrijdster geweest. Maar toen ze ouder werd had ze het huis laten verkrotten en aan iedereen die er maar om vroeg gaf ze geld. Op het laatst had ze niks meer. Bij ons knapte ze goed op, ze kon weer goed slapen en eten. De andere bewoonders waren dol op haar omdat ze heel lief was. Het maatschappelijk werk sprong in om haar financiële problemen te saneren. Na drie maanden kon ze terecht in het Bartholomeüs Gasthuis."

"Wat mij raakt is dat de meisjes en vrouwen op Meisjesstad onderling enorm solidair zijn. Ze helpen elkaar en spreken elkaar moed in. Niet alles hoefde van ons zusters te komen. In de tien jaar dat ik op Meisjesstad stond heb ik gezien dat ze de handen uit de mouwen steken. Ze helpen mee met de was, het mangelen en het vouwen. Ze ontlenden er eigenwaarde aan en bovendien is het ontzettend gezellig."

Op de foto

Op straat voor het maken van een foto, komt zuster Renée mevrouw Klaarenbeek (90) tegen. Ze maken een praatje. Mevrouw Klaarenbeek woont in Ondiep en maakt haar dagelijkse ommetje met de rollator. "Ja, ik moet fit blijven. Ik heb kanker, elke dag slik ik wel vijftien tabletten. Ik dank boven dat ik nog goed bij mijn hoofd ben. Elke woensdag ga ik kaarten in het parochiehuis van de Augustinus. Ik heb daar vroeger de kerk gepoetst, maar nu is het op. De zusters? Er zitten goeie tussen. Geintje, ik heb niks te klagen over ze."

* Zuster Renée: ... "Ik heb in mijn leven veel kansen gehad en aangegrepen" ... (foto Werend Griffioen).

van oudsher nogal wat onderwijzeressen onder de zusters en ook zij moesten in het weekend gewoon meedraaien in de keuken. Nog steeds voelt ze zich geïnspireerd door de spiritualiteit van Augustinus, waarbij de nadruk ligt op vriendschap met de mede-

jesstad' werkte. Meisjesstad werd in de jaren dertig opgericht door pater Van Nuenen om meisjes en vrouwen op te vangen. Inmiddels is deze instelling opgegaan in De Tussenvoorziening. Ongehuwde moeders, misbruikte meisjes, verwaarloosde en vereenzaamde

Het Catharijnehuis

Elke woensdag draait zuster Renée dienst in het Catharijnehuis, in een vast ploegje. Over de sfeer daar zegt Marlies, coördinator bij het Catharijnehuis, het volgende: "Het is belangrijk dat we onze bezoekers met respect tegemoet treden. Het woord 'zwervers' is bij ons taboe. We spreken over 'daklozen', want dat is de situatie van de meesten hier. We serveren soep en brood, maar proberen hen ook met waardigheid tegemoet te treden. Daarom is het maken van een praatje, mensen bij de naam kennen en de ontmoeting aangaan essentieel in het Catharijnehuis."

Zuster Renée werkt graag bij het Catharijnehuis: "Ik heb in mijn leven veel kansen gehad en aangegrepen. Veel daklozen staan met zoveel problemen in het leven; verslaving, zwakbegaafdheid, psychiatrische stoornissen. De daklozenopvang doet echt iets met je. Sommigen zijn niet leuk, maar de meesten zijn heel erg lief. Ik probeer ze allemaal, stuk voor stuk, te zien. Onbeschoft gedrag laat ik niet tot me doordringen. Ik ben zelf ook wel eens geïrriteerd of druk. Ik laat naar gedrag van me afglijden. Als ik me dat wel aantrek, geef ik ze ergens ook nog gelijk."

Marlies: "Renée is een schat. En ja, ze is net 80 geworden. Ik zou wel als kleinkind door haar willen worden geadopteerd!" Zuster Renée: "Ik loop er niet mee te koop dat ik augustines ben. Ik help daar in burgerkleding omdat ik gewoon een van de vrijwilligers wil zijn. Bovendien beweeg je je daarmee in die omgeving wat gemakkelijker. Bezoekers vragen me dan wel eens hoeveel kleinkinderen ik heb. Ik zeg dan dat ik religieuze ben en dus ook geen kinderen of kleinkinderen heb. Er zijn genoeg mensen op deze wereld, waaraan wij onze aandacht en zorg kunnen geven en dat maakt gelukkig."

Ankie Hoyer vertelt in Huis in de Wijk

Had u vroeger ook een meester of juffrouw op school die heerlijk verhalen kon vertellen? Een gevoel, dat je je hele leven met je meeneemt. Ankie Hoyer heeft van verhalen vertellen haar beroep gemaakt. Sinds 1999 is zij professioneel verhalenvertelster. Maar ook vóór die tijd vertelde ze al veel verhalen. Mooi, ontroerend, grappig, wijs en kleurrijk. Humorig of met een diepere betekenis. De verhalen komen uit de hele wereld en uit alle tijden; ooit opgeschreven of mondeling doorverteld. Kom luisteren, kom op verhaal! Op donderdag 20 maart kan dat in Huis in de Wijk (naast de Tuindorpkerk), van 20.00 tot 22.00 uur.

U laat zich niet beroven, toch?

De overkoepelende welzijnsorganisaties 'U Centraal' en Moviera houden deze weken voorlichtingsbijeenkomsten over veiligheid voor ouderen. Er komen vragen aan de orde als: hoe kunt u voorkomen dat u wordt beroofd? Hoe blijft u de baas over uw eigen geld en uw eigen leven als u ernstig ziek wordt? De themabijeenkomsten voor 65-plussers zijn in Transwijk en Lombok. Toegang is gratis.

Alle bijeenkomsten vinden plaats op maandagmiddag van 14.00 uur tot 15.30 uur in Transwijk, Hof van Transwijk 16 en worden op donderdagmiddag op dezelfde tijd herhaald in buurthuis Rosa aan de Malakkastraat 6 in Lombok. Mensen mogen zelf bepalen of ze een enkele bijeenkomst willen bijwonen of de hele serie willen meemaken. De data met thema zijn: Veiligheid op straat - maandag 10 maart in Transwijk en donderdag 13 maart in Lombok. Financiële veiligheid: maandag 24 maart in Transwijk en donderdag 27 maart in Lombok. Opkomen voor uzelf: maandag 7 april in Transwijk en donderdag 10 april in Lombok. Eerder in februari waren er al voorlichtingsmiddagen in Transwijk en in Lombok over 'Veiligheid thuis'.

Voor wie vervoer een probleem is, is de buurtbus van Transwijk beschikbaar. Hiervoor kan men op werkdagen bellen tussen 10.00 en 12.00 uur met 2856 213 of mailen met: mikkie.schmitz@vechten-ijssel.nl. Of met de BoodschappenPlusBus van U Centraal (Judith Riet, 2361 793, bus@u-centraal.nl).

U Centraal biedt sociaal werk in de wijken en buurten van de gemeente Utrecht. Moviera houdt zich bezig met alles wat komt kijken bij een doeltreffende aanpak van huiselijk geweld. De organisaties staan dus los van het diaconaal werk (DMO) van de PGU.

Kruisweg van René Rosmolen in Tuindorpkerk

In de Veertigdagentijd hangen de kruiswegstatiën van René Rosmolen (Rotterdam, 1957) in de Tuindorpkerk. Deze tentoonstelling begint officieel op zaterdag 8 maart om 16.30 uur. Meer informatie in de volgende Kerk in de Stad.

Oecumenische avondgebeden

Op de woensdagen 12 maart en 2 april zijn er om 19.30 uur weer oecumenische avondgebeden in het kerkcentrum Nicolaas-Monica aan het Boerhaveplein 199. De werkgroep Oecumenisch Avondgebed schrijft daarover: "De veertigdagentijd ter voorbereiding op Pasen nodigt ons uit tot inkeer en bezinning. Als Werkgroep Oecumenisch Avondgebed willen we u daarbij van dienst zijn. Wij nodigen u daarom van harte uit voor de beide avonden. Op 12 maart, bij het begin van de vastentijd, is het thema: inkeer en bezinning. Op 2 april, kort voor Pasen, is het thema: volharden en doorzetten. De meditatieve bijeenkomst kent: liederen, lezingen, gebed en stilte. De tijd is van 19.30 tot uiterlijk 20.15 uur. Na afloop is er koffie en thee. Van harte welkom!" De werkgroep bestaat uit leden van de geloofsgemeenschappen Oranjekapel, Nicolaas-Monica, Jacobus en Joseph-parochie.

Spirituele barok in concertreeks

Het Spaanse ensemble Los Músicos de Su Alteza maakt samen met sopraan Olalla Alemán een tournee van vijf oude muziekconcerten door Nederland. Utrecht is daarbij op 12 maart het eerste aan de beurt. In Vredenburg Leeuwenbergh brengt het ensemble die avond vanaf 20.00 uur (inleiding om 19.15 uur) "het beste uit de vroegbarok."

Het programma 'Cantate morali e spirituali' laat de overgang van renaissance naar barok horen aan de hand van vocale stukken met religieuze en moralistische onderwerpen. In navolging van de ontwikkelingen in de opera schreven componisten rond 1600 ook steeds meer geestelijke werken in de nieuwe, expressieve stijl van de barok.

Los Músicos de Su Alteza is opgericht door klavecijnist, organist en musicoloog Luis Antonio González. De naam van de groep verwijst naar een prestigieus kamermuziekensemble, bestaande uit gerenommeerde musici van verschillende nationaliteiten, dat van 1669 tot 1677 actief was in de Spaanse stad Zaragoza. De groep legt zich toe op het herontdekken van Spaanse barokmuziek, al heeft González een voorliefde voor Italiaanse muziek. Sinds 2005 speelt Alemán een belangrijke rol in het ensemble.

Van 12 tot en met 16 maart speelt het ensemble in Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Leeuwarden en Eindhoven. Deze concertserie is de tiende uit het Seizoen Oude Muziek 2013-2014 van de Organisatie Oude Muziek, makers van Festival Oude Muziek Utrecht. Van oudsher betekent het Seizoen Oude Muziek de mooiste muziek uit middeleeuwen, renaissance en barok, uitgevoerd door internationale topmusici op bijzondere locaties. Het seizoen 2013-2014 startte in oktober 2013 en eindigt in mei 2014 en bevat ruim honderd concerten in 26 verschillende steden, verspreid door Nederland, België en Duitsland.

De kaartverkoop voor de in Utrecht beginnende concertreeks kan via www.oude-muziek.nl/agenda.

Het nieuwe Liedboek, een reactie van een kerkmusicus

Zingen met heel je hart! (6)

De serie 'Zingen met heel je hart!' gaat over het nieuwe Liedboek van de kerken. In afwisseling met maandelijkse verhalen over liturgische beleving completeren de artikelen over het Liedboek de dubbele serie over liturgie in dit leesseizoen.

Vandaag een bijdrage van Karel Demoet, cantor-organist van de Marcuskerk en organist van de Oranjekapel. Daarnaast is hij artistiek leider van The Utrecht Company of Music (2011) en dirigent van kamerkoor Ab Novembris.

Karel Demoet

Ons vorige liedboek (1973) kwam tot stand in de naoorlogse periode, waarin de tijdgeest beheerst werd door wederopbouw en restauratie. (Een tijd waarin bijvoorbeeld het muzikale vakker geschud werd door de Oude Muziek beweging: heroriëntatie op de bronnen, vernieuwing van de uitvoeringspraktijk.) Dat leidde tot een bundel, waarin het beste, dat op kerkmuzikaal gebied gevonden werd in de Europese muziekgeschiedenis, een plaats kreeg. Bestaande liederen werden kritisch bekeken en indien nodig gerestaureerd naar hun oorspronkelijke bedoeling.

De beste dichters en kerkmusici werden bijeen gebracht om ook de vernieuwing gestalte te geven. De hele exercitie ademde een sfeer van verlichting, van vooruitgang, van ratio, van kunst en wetenschap.

De bundel paste bij de heroriëntatie van de protestante kerken op de liturgie. Liedboek en liturgische beweging trokken samen op tot het einde van het vorige millennium. Maar de levenskracht

van beide vloeide langzaam weg. De hooggestemde idealen van het liedboek werden steeds minder herkend en het gebrek aan sentiment ging aanvoelen als afstandelijk bij veel kerkgangers. Steeds vaker werd gegrepen naar alternatieve bronnen voor kerkmuziek, totdat het nieuwe Liedboek tot stand gebracht werd.

Verbreding

In het nieuwe Liedboek is gezocht naar ruimte, naar verbreding, naar vereenvoudiging, naar meer sentiment. De muziek komt letterlijk uit alle hoeken van de aarde, en dus ook uit uiteenlopende culturele tradities. Veel meer plaats is er gemaakt voor volks(pop)muziek. Restauraties uit het vorige liedboek zijn soms ongedaan gemaakt, omdat ze als lastig ervaren werden. Waar het vorige liedboek vooral strofische liederen bevatte is er nu een grote diversiteit aan vormen bijeen gebracht. Zo zijn ook veel liturgische gezangen in de bundel opgenomen, die het produceren van liturgieboekjes minder noodzakelijk maken. Een belangrijk muzikaal gevolg van de nieuwe bundel is dat het orgel als enig begeleidingsinstrument van de troon gestoten is. Een deel van het liedrepertoire is nadrukkelijk niet geschikt voor orgelbegelei-

* Karel Demoet (foto Johanna Boot).

ding. Dat dit consequenties heeft voor het instrumentarium, voor de vaardigheden en opleidingen van kerkmusici en koren en voor de keuzes die gemeentes op dit punt moeten maken spreekt voor zich.

Afscheid

Wat vind ik nu van dit alles? Zoals veel kerkmusici en gemeenteleden heb ik de geboorte en bloei van het vorige liedboek meegemaakt en uitgedragen. Afscheid nemen van de bundel markeert daarom ook het afscheid nemen van een periode uit onze kerkgeschiedenis. Tegelijkertijd mogen we de nieuwe tijd verwelkomen en dus een nieuw liedboek met nieuwe

mogelijkheden. Gemengde gevoelens. Als de geschiedenis een slinger van een uurwerk is, dan zijn we van Johan de Heer naar het Liedboek der Kerken geslingerd, en vandaar terug naar het Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk. Als de slinger weer terugkeert voorspel ik daarom een volgende beweging en bundel, die alle frivoliteit en exotiek zal verwijderen en die een nieuwe strengheid nastreeft.

Laten we ons de komende dertig jaar bedienen van een luchtiger kerkmuziek, met dankbaarheid voor de flexibiliteit van mensen en in de wetenschap dat haar doel, God prijzen en danken met al onze middelen, nooit verandert.

MET KAMERKOOR CANTIAGO

Liedboekavond in de Jacobikerk

Joost van Beek

Het is alweer bijna een jaar geleden dat in Monnickendam het nieuwe Liedboek werd gepresenteerd.

De invoering van het nieuwe Liedboek verloopt sindsdien langs verschillende wegen. In sommige kerken werd het direct ingevoerd, in andere kerken gaat een en ander wat meer mondjesmaat.

Het grootste verschil met het 'oude' liedboek is de veelheid aan vormen en stijlen. Waar het oude liedboek alleen strofevormen kent, staan in het nieuwe ook canons, acclamaties, gezongen gebeden (zoals het Onze Vader) en beurtzangen voor voorzanger, koor en gemeente. Om het nieuwe Liedboek nog wat meer bekendheid te geven, organiseert Kamerkoor Santiago op zaterdag 22 maart een koor- en samenzangavond in de Jacobikerk. Diverse soor-

ten nieuwe liederen komen aan bod, zoals onberijmde Psalmen, Engelse hymnen en Duitse gezangen. De instrumentale begeleiding is in handen van organist Gerrit Christiaan de Gier. Het geheel staat onder leiding van dirigent Herman Mussche. Do-

minee Andries Zoutendijk verzorgt de verbindende teksten tussen de liederen.

De avond begint om 20.00 uur. De toegang is vrij, van de bezoekers wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd ter bestrij-

* Santiago repeteert, met dirigent Peter Mussche..

ding van de gemaakte kosten. Iedereen die het kerklied een warm hart toedraagt is van harte welkom!

Zeven vragen over kerk en politiek

Portretten van de lijsttrekkers

Vragen van de redactie

* Ruben Post

PvdA

* Kees Geldof (foto Sebastiaan ter Burg)

VVD

* Sander van Waveren

CDA

* Klaas Verschuure

D66

* Heleen de Boer

GroenLinks

* Nicole van Gemert

SP

* Maarten van Ooijen

Christen Unie

* Rob Vellekoop

**Basis
Inkomen Partij**

1. Kan de lokale overheid meer doen aan armoedebestrijding dan tot nu toe?

1. Utrecht heeft mede dankzij de PvdA al een heel goed armoedebestrijdingsbeleid. Daar gaan we graag mee door. We moeten natuurlijk altijd ons best doen het nog beter te maken.

1. De VVD wil alle losse minimaregelingen afschaffen en vervangen door één persoonlijk minimabudget voor mensen die niet kunnen of hoeven werken, zoals ouderen met alleen AOW en mensen die werken met een minimuminkomen

1. Absoluut. De huidige regelingen zijn vooral slecht bekend bij de doelgroepen, die vaak slecht de weg vinden bij de compensatieregelingen van de overheid. Ouderen en gezinnen met kinderen verdienen extra aandacht.

1. De lokale overheid moet investeren in onderwijs en werkgelegenheid. Wanneer dat niet lijkt te helpen, moet geïnvesteerd worden in mensen die armoede minder goed kunnen aanvechten: kinderen, ouderen en chronisch zieken.

1. In Utrecht wordt er al veel gedaan aan armoedebestrijding. Wij vinden het belangrijk dat we dat op niveau kunnen houden en Groen Links zal zich daar ook de komende periode voor inspannen.

1. Het is keihard nodig dat we alles op alles zetten om tegengas te geven aan het asociale kabinetsbeleid. Het aantal Utrechters in de bijstand neemt sterk toe. Bezuinigen op het armoedebestrijdingsbeleid is onacceptabel.

1. Absoluut. Veel mensen komen niet in aanmerking voor hulpverlening bij schulden, terwijl dat hard nodig is. De ChristenUnie wil dat de gemeente projecten met 'maatjes' (vrijwilligers) die hen bijstaan financiert.

1. Aan armoedebestrijding kan lokaal veel gedaan worden. Wij willen uitkeringsgerechtigden 110 euro extra per maand geven voor levensmiddelen, en 50% korting op openbaar vervoer. Bezuinigingen op armoedebestrijding moeten teruggedraaid worden.

2. Vindt u de opvang van vluchtelingen een taak van de overheid, de kerken of van beide?

2. Primair is het een taak van de overheid vluchtelingen een veilig bestaan te bieden. De PvdA is blij met de vele particuliere initiatieven, bijvoorbeeld van kerken, die zich om het lot van kwetsbare mensen bekommeren. Zeker als de overheid het soms laat afweten.

2. Er is plaats in Nederland voor vluchtelingen die in eigen land aantoonbaar niet veilig zijn en die niet in de eigen regio kunnen worden opgevangen. De (landelijke) overheid is verantwoordelijk voor de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers.

2. Primair een taak van de (rijks)overheid, maar waar kerkelijke en burgerlijke gemeenten kunnen ondersteunen met lokaal maatwerk is het natuurlijk logisch en waardevol dat dat gebeurt. In februari is nog een motie van het CDA aangenomen waarin deze taakverdeling werd uitgesproken.

2. Gemeenten hebben de zorgplicht om te voorzien in noodzakelijke levensbehoeften: onderdak, voedsel en medische zorg. De noodopvang moeten worden gecontinueerd en de gemeente moet organisaties blijven ondersteunen die zich inzetten voor deze mensen.

2. Opvang van vluchtelingen is in eerste instantie een taak van de overheid. Onze raadsfractie heeft zich in Utrecht altijd hard gemaakt voor bijvoorbeeld noodopvang voor uitgeprocedeerden en vluchtelingen zonder verblijfspapieren.

2. Dit is een overheids-taak. Het is fijn als kerken daar een rol in pakken als de overheid het laat liggen. De gemeente moet bijspringen als dat nodig is. De SP is voor een ruimhartige opvang van vluchtelingen.

2. Beide. Het gebrek aan opvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers is schrijnend. Zolang het Rijk niets doet, moet de gemeente met partners (zoals de kerk) deze opvang organiseren.

2. Vanwege het feit dat deze opvang humanitair gesproken gruwelijk tekortschiet, schieten kerken gelukkig te hulp. Het is en blijft echter een verantwoordelijkheid van de overheid om voor ongedocumenteerden te zorgen.

3. Vindt u het aanbieden van voedselbanken een taak van de overheid of van particulieren?

3. Dit is ontstaan als particulier initiatief en dat moet het blijven zolang voedselbanken nog nodig zijn. De overheid kan wel ondersteunen, bijvoorbeeld in huisvesting.

3. De overheid biedt een vangnet aan iedereen die niet in eigen levensonderhoud kan voorzien. Voedselbanken zijn op grond van particulier initiatief tot stand gekomen en vallen binnen het domein van particuliere participatie.

3. Voedselbanken zijn wat het CDA betreft een goed voorbeeld van waardevol initiatief van de gemeenschap. We stellen waar nodig wel ruimtes en (financiële) hulp beschikbaar ter ondersteuning van het goede werk van de Utrechtse voedselbanken.

3. Idealiter organiseert de overheid het armoedebestrijdingsbeleid en de schuldhulpverlening zodanig, dat er geen voedselbanken nodig zijn. Het is primair een taak van particuliere instellingen, maar de overheid moet die ondersteunen waar mogelijk.

3. Het is schrijnend dat er in Nederland voedselbanken nodig zijn. Wij zien graag dat de overheid en particulieren gezamenlijk de zorg dragen voor degenen die een steuntje in de rug nodig hebben.

3. Het is de taak van de overheid om te voorkomen dat voedselbanken überhaupt nodig zijn in het rijke Nederland. Het is een schande dat ze toch nodig zijn. Hulp daarbij van particulieren is welkom.

3. De bijstandsuitkering zou voldoende moeten zijn voor onderdak, kleding en eten. Toch redten velen het daarmee niet. De voedselbank blijft dus 'broodnodig' en de gemeente ondersteunt hen waar nodig.

3. De overheid heeft met haar inkomenspolitiek honger veroorzaakt. Nu zij afziet van hulp aan voedselbanken is er sprake van een asociale overheid. We willen dat de gemeente gratis ruimte aan de voedselbanken ter beschikking stelt.

4. Kerken zijn plekken van bezinning en stilte in de stad. Wat is volgens u de ondergrens voor het onderhoud (gemeentelijke) monumentale kerkgebouwen?

4. De PvdA is voor behoud van de huidige subsidieregeling voor monumentale kerkgebouwen.

4. Het onderhoud van gebouwen is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de eigenaar. De gemeente heeft, los van het gebruik, voor alle monumenten speciale regelingen die het behoud garanderen.

4. Monumentale kerken zijn het 'gezicht' van Utrecht en moeten nog eeuwen mee. Onderhoud dus niet uitstellen. De onverantwoordelijke bezuiniging op onderhoudssubsidies voor monumentale kerken van het huidige college (GL/PvdA/D66) per direct terugdraaien.

4. De huidige financieringsbronnen schieten tekort. De financiële voorzieningen voor kerken en andere monumenten zouden daarom moeten worden samengevoegd. Zo komt er voor al deze monumenten voldoende geld beschikbaar voor het onderhoud.

4. Instandhouding van monumenten is de verantwoordelijkheid van eigenaren. De overheid heeft een verantwoordelijkheid die tot uiting moet komen in toezicht, advies en subsidies of gunstige leningen. Een precieze ondergrens is niet aan te geven.

4. De ondergrens is gewoon je eigen monumenten fatsoenlijk onderhouden. Als je iets tot monument benoemt, heb je daar ook een zorgtaak voor.

4. Kerken zijn méér dan plekken van geloofsgemeenschap. Ze geven uitstraling aan de stad en zijn broedplaats van allerlei activiteiten. Kortom op onderhoud voor panden die al achterstallig onderhoud kennen is onbegrijpelijk, vooral in vergelijking met andere culturele subsidies.

4. De ondergrens van het onderhoud is dat deze monumenten in stand blijven en niet alleen vanwege de monumentale, maar ook vanwege de spirituele waarde.

5. Hoe wilt u de bureaucratie aan de loketten en in gemeentelijke correspondentie tegengaan?

5. Beperk het aantal contactpersonen, ga primair uit van vertrouwen, train ambtenaren in hun taalgebruik, etcetera.

5. De gemeente moet slimmer gaan werken met digitale oplossingen, zowel voor interne informatie als voor dienstverlening aan het loket. Wachttijden moeten tot een absoluut minimum worden beperkt, ook door evenwichtiger spreiding van openingstijden.

5. Meer maatwerk en persoonlijke contacten, ambtenaren gaan vaker de buurt in. In het nieuwe stadskantoor zitten ambtenaren bij elkaar zodat schotten tussen diensten verdwijnen.

5. Gemeentelijke informatie, formulieren en instructies moeten begrijpelijk en toegankelijk zijn voor iedereen. Elke inwoner van Utrecht die hulp nodig heeft, moet de best mogelijke ondersteuning en zorg krijgen, via één toegang tot alle hulpvragen.

5. Er is flink gesneden in de gemeentelijke organisatie. De gemeente heeft nog meer mogelijkheden om efficiënter te werken. Het tegengaan van bureaucratie is een belangrijk fundament voor de herinrichting.

5. Door de mensen die het verzinzen zelf te confronteren met de malle molens van een zorgvraag of beroep/bezwaar, bijvoorbeeld door ze iemand te laten helpen bij zo'n procedure. Leg het maar uit zodat die mensen het snappen.

5. Door veel via één loket af te handelen wordt voorkomen dat vragen tussen loketten 'zwerven'. De ChristenUnie wil niet alles digitaal: voor ouderen moet het mogelijk blijven om gemeentezaken aan een fysiek loket af te handelen.

5. Door er strenger op toe te zien dat de burger met respect behandeld gaat worden. Klachten dienen volgens een korte lijn bij de raad te komen en moeten daar serieus onderzocht worden.

6. Wat zijn voor u de drie belangrijkste aandachtspunten bij alle veranderingen in de ouderenzorg?

6. Zorg moet voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit zijn.

6. - Mensen willen graag thuis blijven wonen als ze ouder worden; daarom: laagdrempelige toegankelijkheid van zorg.
- Versterking van wijk-verpleegkundige zorg.
- Mensen moeten zich thuis veilig kunnen voelen en zich verzekerd weten van hulp als er wat is (alarmeringssysteem).

6. Het eigen ouderensplan (met filmpje) van het CDA is te lezen op cda-utrecht.nl/ouderen. De prioriteit ligt bij:
1. Voldoende geschikte woningen.
2. Behoud van activiteiten en hulp in het huishouden.
3. Informatie op maat.

6. Dat de zorg dicht bij de ouderen in de buurt wordt georganiseerd, dat de ouderen weten bij wie ze terecht kunnen en dat ouderen hoe dan ook de zorg krijgen die ze nodig hebben.

6. Ouderen moeten zo lang mogelijk in de eigen omgeving kunnen blijven wonen en daarbij de noodzakelijke ondersteuning krijgen waarover zij zelf de regie hebben.

6. Iedereen moet de zorg krijgen die nodig is. Isolement en eenzaamheid voorkomen en dus fatsoenlijke thuiszorg bieden, voorzieningen in de buurt, openbaar vervoer, seniorenwoningen en regiotaxi.

6. Elke oudere moet de zorg krijgen die nodig is, ongeacht welke verandering. Daarnaast is het belangrijk ontmoetingspunten voor ouderen in stand te houden, zodat eenzaamheid tegen wordt gegaan. Ten slotte is een impuls in de ouderenhuisvesting noodzakelijk.

6. Meer sociale huurwoningen (50% van het totale aanbod) en zo meer betaalbare huurwoningen voor ouderen. Mobiliteit vergroten met gratis openbaar stadsvervoer voor ouderen. Creëer ontmoetingsplekken voor ouderen (in plaats van voorzieningen weg te saneren).

7. Hoe zou u het maatschappelijk belang van de kerken in Utrecht willen omschrijven?

7. De kerken vervullen een belangrijke rol in de Utrechtse samenleving. Die wil de PvdA koesteren.

7. De lidmaten van kerken vormen een geloofsgemeenschap en zijn vanuit hun overtuiging maatschappelijk betrokken. Dit is van grote waarde voor de samenleving op veel gebieden, evenals dat van andere organisaties het geval is.

7. Kerken zijn het levende voorbeeld van mensen die samenleven en samen zorgen door 'om te zien naar elkaar en naar hun omgeving'. Een onmisbare partner voor de overheid.

7. Er moet plaats zijn voor iedere geloofs-overtuiging in Utrecht. Als kerken maatschappelijke initiatieven willen ontplooiën, moeten zij daarin niet belemmerd worden door de gemeente, zolang dit binnen wet- en regelgeving valt.

7. GroenLinks waardeert iedere bijdrage aan een meer leefbaar, mooier en sociaal Utrecht. Daarin vormen ook de kerken zeer belangrijke partners in Utrecht.

7. Kerken spelen een goede rol in het bewaken van menselijke waardigheid en het organiseren van solidariteit, twee kernbegrippen van de SP.

7. Het belang van de kerken is onbetaalbaar. Primair geestelijk, maar ook maatschappelijk met voorzieningen voor daklozen, illegalen, tegen armoede en eenzaamheid!

7. Een sociale functie, die de kerk heeft, is niet in geld uit te drukken. Het belang ligt op maatschappelijk en spiritueel vlak en de bijdrage daaraan is groot. Een maatschappij zonder spiritualiteit is doods als beton en net zo ondoordringbaar.

aan de lijsttrekkers voor 19 maart

* Rik Kleinsmid

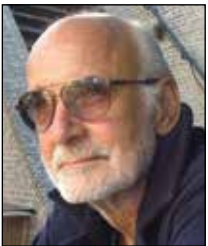
* Eric Beekelaar

* Usuk Dogerle

* Okke Snieders

* Marcel Visser

* Eva van Esch (foto Anna van Kooij)

* Wim Vreeswijk

* Cees Bos

* Steven Menke

Libertarische Partij Utrecht

Nederland Duurzaam

Ons Utrecht

Ouderenpartij Utrecht

Ouderen Politiek Actief (OPA Utrecht)

Partij voor de Dieren

Partij Vrij Utrecht

Stadsbelang Utrecht

Student en Starter

1.Armoede kan grote deels uit de wereld worden geholpen door de gemeentebelastingen af te schaffen. Pas dan kunnen bedrijven weer werknemers in dienst nemen. Een baan is de beste vorm van armoedebestrijding.

1. Nederland Duurzaam meent dat investeringen in duurzame energievoorzieningen zal zorgen voor een economische impuls. Dat betekent meer werk en minder armoede en op langere termijn goedkopere energie.

1.Armoedebestrijding is een taak van de overheid, die verkeerde keuzes maakt(e) met prestigieuze projecten. We willen eerst armoede bestrijden, tekorten in de zorg wegwerken en dan pas fietspaden aanleggen.

1. Ja dat kan door de juiste keuzes te maken. In ons programma willen we per wijk een deel van het wijkbudget besteden aan sociaal zwakkeren, arme ouderen en de voedselbank.

1. Het is altijd een kwestie van geld. Hoe vervelend ook. Dus is de vraag: Wil de Utrechtse bevolking meer betalen voor armoedebestrijding? Mijn antwoord: Ik denk dat we genoeg doen.

1. Ja, de Partij voor de Dieren vindt dat de gemeente meer geld moet uittrekken voor armoedebestrijding. Mededogen is een belangrijk uitgangspunt bij het streven van de gemeente naar een duurzame en solidaire samenleving.

1. Uiteraard kan de lokale overheid veel meer doen aan armoedebestrijding dan tot nu toe! Allereerst géén huisvesting meer voor illegalen en uitgeprocedeerden en meer aandacht voor de eigen Utrechtse minderheden die steeds vaker geconfronteerd worden met huisuitzettingen.

1. Ja, eerst de ingeboekte bezuiniging van het college terugdraaien. Daarnaast focus op (korte) afstand tussen werkzoekende en werk. Vrijwilligerswerk, begeleiding en opleiding zijn hierbij de instrumenten.

1. Student & Starter wil graag meer investeringen in preventieve armoedebestrijding. Onder andere door een betere schuldhulpverlening en vroegtijdige hulp. Afglijden in armoede voorkomen heeft de prioriteit.

2. De opvang van vluchtelingen is geen verplichting voor wie dan ook. Toch zijn in het maatschappelijk middenveld voldoende organisaties aanwezig, waaronder de kerken, die de opvang van vluchtelingen zeer goed kunnen regelen.

2. Opvang van vluchtelingen moet een taak van de internationale gemeenschap zijn. Kerken kunnen hierbij ondersteunen.

2.Vluchtelingen kunnen geholpen worden door zowel de overheid als door kerken. Samenwerking tussen de burgerlijke gemeente en de kerken op dit gebied is onontbeerlijk.

2. Dat vinden wij een taak van beiden. De overheid zal, net als de kerk, moeten respecteren dat ieder mens een mens is en recht heeft op basisbehoeften en respect.

2. Dit is de taak van de landelijke overheid.

2. De Partij voor de Dieren vindt het een taak van de overheid, waarbij elke hulp welkom is. Wie buiten zijn schuld Nederland niet kan verlaten, mag niet op straat worden gezet, maar moet recht krijgen op opvang en zorg.

2. Dit hangt ervan af of dit louter economische of politieke vluchtelingen zijn. In het laatste geval is het allereerst een taak van de overheid en, naar vermogen, een aanvullende taak voor de kerken.

2. De opvang van politieke vluchtelingen is een taak van de overheid. De opvang van ongedocumenteerden is meer een taak van de samenleving, met behoud van subsidierelatie.

2. De overheid is eindverantwoordelijk en moet er daarom zorg voor dragen dat de opvang georganiseerd wordt. De opvang door kerken is zeer waardevol en de overheid moet dit werk dan ook ondersteunen.

3. Er zouden in het geheel geen voedselbanken moeten zijn. In een volledig vrije markt zijn producten van goede kwaliteit en voor een lage prijs te krijgen. De overheid heeft geen enkele plaats in de zorg voor mensen.

3. Nederland Duurzaam vindt dat de overheid ervoor moet zorgen dat mensen niet onder de armoedegrens terecht komen. Daarmee verdwijnt vaak perspectief op werk.

3. Het is schandalig dat er voedselbanken zijn. We zijn zo rijk dat we met onze miljarden wel Zuid-Europese banken kunnen helpen of aan ontwikkelingshulp doen, maar als het om armoedebestrijding gaat ineens zijn we arm.

3.Voedselbanken zijn de verantwoordelijkheid van de hele gemeenschap, dus gemeente, particulieren en kerken. De mensen die er gebruik van maken komen ook uit alle delen van de gemeenschap.

3. Particulieren.

3. De gemeente moet voedselbanken ondersteunen. De nadruk ligt daarbij op gezonde voeding.

3. De falende politiek en overheid zijn verantwoordelijk voor de toenemende behoefte aan voedselbanken. Particulieren zijn buiten hun schuld steeds meer slachtoffer van de armoedisering van onze stad en dienen ontzien te blijven van (onbetaald) vrijwilligerswerk!

3.Voedselbank is goed particulier initiatief. Overheid (gemeente) moet die niet subsidiëren. Want zo'n subsidie institutionaliseert het initiatief en daardoor verliezen het de kracht uit de samenleving.

3. Als (landelijke) regelingen niet voldoen aan bestaansminima dan moet de gemeente voedselbanken faciliteren. Bij voorkeur door het steunen van particuliere initiatieven. Die zijn vaak beter georganiseerd en weten beter wat er speelt.

4. De kerken die gemeentelijk bezit zijn moeten verkocht worden aan private eigenaren. Tot die tijd dient het onderhoud van kerken te draaien op vrijwillige donaties. In ruil daarvoor moeten de gemeentebelastingen navenant omlaag.

4. Nederland Duurzaam ondersteunt de sociale functie die stilte en bezinning meebrengen. Daarnaast hebben kerken vaak een cultureel-historische waarde. Nederland Duurzaam wil dit in stand houden.

4. Kerken zijn niet alleen gebedsruimtes, maar ook onze geschiedenis. Belangrijk ook voor de toekomst van onze kinderen. Kerken zijn steunpilaren voor onze waarden en normen. Ze mogen daarom niet verdwijnen uit onze wijken.

4. Monumenten, zoals kerken, moeten onderhouden worden voor de gemeenten en de congregaties en dit zal in samenspraak moeten geschieden.

4. Als er lege kerken zijn moet er gekeken worden of de kerken een andere bestemming kunnen krijgen. Dat wordt ook al gedaan. Ondergrens? = leegstand.

4. De Partij voor de Dieren vindt dat sloop van (cultuur)historisch waardevolle panden altijd voorkomen dient te worden. Er moet voldoende budget beschikbaar zijn voor het onderhoud van (gemeentelijke) monumentale kerkgebouwen.

4. Voor (gemeentelijke) monumentale kerkgebouwen mag geen moreel-financiële ondergrens zijn. Zij hebben een onbetaalbare monumentale, culturele en toeristische meerwaarde voor Utrecht die terug gaat tot in de Middeleeuwen.

4. De monumentale kerkgebouwen dienen niet in verval te geraken. De kerkelijke organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud maar dienen subsidie te krijgen die op niveau moet blijven.

4. Gebruiksveiligheid van de gebouwen staat voorop. Daarnaast vindt Student & Starter het behoud van cultureel erfgoed in Utrecht erg belangrijk. Daar horen ook veel kerkgebouwen bij.

5. De bureaucratie aan de loketten en in de gemeentelijke correspondentie is alleen effectief terug te dringen door de overheid drastisch in grootte te laten afnemen. Er zijn onnodig veel regels en de inwoners betalen allerlei diensten waar zij geen gebruik van maken.

5. Volgens Nederland Duurzaam moet er per wijk een loket komen waar mensen terecht kunnen voor de gemeente hebben of een beroep willen doen op maatschappelijke ondersteuning.

5. Door de digitalisering zijn veel zaken moeilijker geworden voor onze ouderen. Belangrijk ook voor de toekomst van onze kinderen. Kerken zijn steunpilaren voor onze waarden en normen. Ze mogen daarom niet verdwijnen uit onze wijken.

5. Iedereen is het erover eens dat de bureaucratie is doorschoten, er zal veel op dit front moeten worden vereenvoudigd.

5. Nieuw loket bij openbare werken maken met de slogan: 'Wij gaan kijken wat wij voor u kunnen doen en binnen vijf werkdagen hebt u antwoord van ons' (en dus niet meer zeggen: dit kan niet).

5. Veel kerntaken heeft de overheid overgedragen aan de markt. Dit leidde tot meer bureaucratie. De overheid moet staan voor de diensten van algemene nut. Niet de cijfers, maar de burger moet centraal staan. Met name ten aanzien van dienstbaarheid, transparantie en effectiviteit.

5. Deze kan alleen maar zichtbaar worden als ambtenaren, qua ontslagbescherming, dezelfde rechten en plichten hebben als niet-ambtenaren.

5. Gemeentelijke loketten dienen digitaal te worden, met kortere wachttijden. De gemeente dient 'ja, mits' hanteren in de communicatie naar burgers, organisaties en bedrijven. Op dit moment is het te vaak: 'Nee, want'!

5. Door het aanstellen van centrale aanspreekpunten die samen met de bewoner stap voor stap de procedures doorlopen. Daarnaast de gemeentelijke regelingen en communicatie iken aan de belevingswereld van de bewoners.

6. Ouderen moeten zelf zoveel mogelijk zeggenschap hebben over welke zorg zij wensen en hoe zij daarvoor willen betalen. Zorg is geen taak van de overheid, maar van de samenleving. Iedereen moet verantwoordelijk worden voor zijn eigen kosten (werkende ouderen spaarpensioen toestaan).

6. Bij de vele veranderingen is in eerste instantie goede communicatie noodzakelijk. In de tweede plaats zal de gemeente meer taken krijgen. Daarvoor moet een goed apparaat ingericht worden. De overheid moet essentiële zorg goed monitoren en de administratieve gang van zaken zoveel mogelijk in eigen hand houden.

6. Ons Utrecht is de enige politieke partij die een wethouder voor Ouderen en Zorg wil. We willen absoluut geen bezuinigen in de zorg. Er zijn geen twee of drie aandachtspunten, want in de zorg is alles belangrijk.

6. Wijkverpleging opwaarderen zonder tijdsdruk. Het behoud van zorginstellingen d.m.v. stichtingen in overleg (gefinancierd) met personeel, bonden en gemeente. Thuiszorg op peil houden.

6. Zorg op maat. Zorg aan huis. Zorg in tehuizen. Tehuizen moeten blijvend zorg bieden en wij als gemeenschap moeten ons uiterste best doen om dit te kunnen blijven betalen. Veiligheid.

6. Ouderenzorg zoveel mogelijk in de eigen wijk. Gemeente moet initiatieven steunen ter voorkoming van eenzaamheid. Verpleegkundigen en verzorgers trainen; mantelzorgers en zorgvrijwilligers begeleiden. Bouw 'meergeneratiewoningen' stimuleren, zodat ouderen bij hun familie kunnen blijven wonen.

6. De ouderen, die Nederland ná de oorlog, feitelijk zonder sociale voorzieningen hebben opgebouwd, dienen als eerste ontzien te worden qua bezuinigingen. Deze samenleving is 'los van God' als dit niet gebeurt!

6. Ouderen dienen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven. Familie en sociale omgeving worden steeds belangrijker voor de eerstelijnszorg; daarop moeten ze aangesproken worden. Voorkomen dat ouderen in een sociaal isolement komen.

6. Student & Starter wil alle ruimte voor een goede overgang. Ook als daar tijdelijk extra geld voor nodig is. Geen overhaaste beslissingen en niet de kennis en ervaring weggooien die zorgverleners jarenlang hebben opgebouwd.

7. Veel kerken in Utrecht hebben tegenwoordig met name een toeristische functie. In de weekenden worden er in een aantal kerken nog wel diensten gehouden, maar het aantal kerkbezoekers is de afgelopen decennia alleen maar afgenomen.

7. Kerken vervullen van oudsher voor veel mensen een belangrijke sociale en geestelijke functie. Wat Nederland Duurzaam betreft blijven kerken die ruimte houden.

7. Onze normen en waarden zouden al lang verwaterd zijn zonder onze kerken. Onze maatschappij zou al lang verwilderd zijn geraakt zonder onze kerken. We zien geen toekomst voor onze kinderen zonder normen en waarden.

7. Kerken zijn belangrijk, maar niet meer of minder dan de religies van andere culturen.

7. Kerk is belangrijk maar de kerk moet ook inzien dat de maatschappij verandert.

7. Kerken hebben lang de rol gehad van het cement in de samenleving. Kerken zijn op zoek naar nieuwe zingeving. Die kan ook voor de stad Utrecht van nut zijn. De PvdD staat echter voor een scheiding tussen kerk en staat.

7. Kerken dienen overkort een open plek van bezinning te blijven in een steeds hectischer samenleving met steeds minder sociale cohesie en ze zouden, wat ons betreft, veel meer financieel gesteund moeten worden door de gemeente Utrecht!

7. Maatschappelijk rendement van de kerken dient op niveau te blijven. We ontkomen er niet aan dat er kerken dicht gaan. De exploitatie van veel kerken moet beter, hiervoor zijn ze zelf verantwoordelijk. De gemeente kan hooguit faciliteren.

7. Kerken vormen architectonisch een wezenlijk onderdeel van de identiteit van Utrecht en daarmee de Utrechters. Student & Starter zou graag zien dat meer Utrechters in kerken komen door uitbreiding van culturele activiteiten aldaar.

HENNY OORT EN TAAF ALBERTS DEDEN DANKBAAR BETHELWERK

Dertien meter ordners doorgeploegd

Hetty Olthoff

Vier weken geleden stond een foto in Kerk in de Stad van mevrouw Henny Oort en de heer Taaf Alberts, die tien jaar lang bijna tweewekelijks (behalve als de kerk te koud was, want stoken wilden ze niet) bezig geweest zijn met het opschonen van het archief van de wijkgemeente Zuilen, locatie Bethelkerk. Het archief gaat tot 2004, tot de vorming van de Protestantse Gemeente Utrecht. Dat archiveren, behalve heel belangrijk voor het behoud van de kennis over de (ontstaans) geschiedenis van de wijkgemeente Zuilen en haar leden, zo inspirerend kan zijn, zal in dit artikel hopelijk duidelijk worden.

“Broeders en zusters”; zo spraken de ambtsdragers elkaar aan en zo kwamen ze ook terug in de notulen. Die notulen waren bijzonder uitgebreid, met tot in detail de inhoud van een kerstpakket en de discussie over wie wel of geen pakket mocht krijgen. De toon veranderde in de loop der jaren van meer formeel naar zeer informeel; bij alleen voornamen was nauwelijks terug te vinden wie bedoeld werd. Goed notuleren blijkt een kunst.

Henny en Taaf vertellen: “De Noorderkerk en Bethelkerk zijn dermate groot geweest dat er een derde wijk en -predikant bij moesten. De vergaderingen in tweeën gesplitst werden omdat het niet te doen was met de honderd (!) kerkenraadsleden. Die werden gekozen uit nog meer gegadigden en er kwam zelfs een eigen Kerkenraad Algemene Zaken, waardoor de wijken eigenlijk al apart gingen.”

Sigaren

“Tijdens het vergaderen werden op kosten van de gemeente dikke sigaren gerookt, die uitnodigend op de tafels stonden. Kunt u zich dat voorstellen?”

Uit de archieven dook ook een bedankbrief voor een ontvangen kerstpakket op, gericht aan de diaconie. Het pakket bevatte een doos sigaren, chocolade, fruit en een fles frisdank. De ontvanger schreef dat hij “niet rookte, geen chocolade mocht, het fruit verrot was en de fles kapot, maar toch bedankt...”.

Federatie

Boosheid (op het agressieve af), verdriet, teleurstelling en weerstand blijken uit de vele brieven die in de archieven opdoken uit de tijd dat de Noorderkerk en later door het ‘Samen Op Weg’ proces Oud-Zuilen, gevierd met een federatiedienst op 28 juni 1998, dicht moesten. Deze ‘ontdekkingen’ ontlokten Henny Oort de uitspraak dat “de gemeenteleden die altijd al in de Bethelkerk kerkten in hun handen mogen knijpen dat ze nooit van hun gebouw afscheid hoefden te nemen.” Wat een zegen als je niet door zo’n verdrietig proces hoeft.

Soos

*Tijdens het afscheid van de archiefmedewerkers Henny Oort en Taaf Alberts zat de zaal van de Bethelkerk vol belangstellenden (foto Dick den Hertog).

* Henny Oort en Taaf Alberts zijn een decennium lang bezig geweest met het opschonen van het archief van de wijkgemeente Zuilen (foto Hetty Olthoff).

Op 10 november is er al gedurende dertig jaar soos in de Bethelkerk. Het idee is ooit ontstaan uit de vrouwenvereniging naar aanleiding van een onderwerp over eenzaamheid.

In een op officieel papier geschreven brief was te lezen dat bij een legerpredikant uit Indonesië een kerkklid belijdenis had gedaan in Indië, waar niemand van de familie bij was geweest. Henny Oort was er door geraakt en heeft een kopie naar de vrouw van deze militair gestuurd.

De motivatie voor dit vrijwillige archiefwerk kwam uit het willen behouden van de kennis over de geschiedenis van hun kerk. Het leverde Henny en Taaf verbazing, verrijking en plezier op. Eerder maakten ze boekjes voor een kerkendag (2001) en Bethelkerk vijftig jaar (2005).

“Wat een rijkdom zo’n archief!”, menen Henny en Taaf. Wat een moois heeft het dertien meter ordners lezen en terugbrengen tot ruim anderhalve meter ons opgeleverd. Bedankt!

Kaarsengroet aan zieken in paastijd

Tijdens de Veertigdagentijd ontvangen zieken en aan-huis-gebonden in de Marcus-Wilhelminawijk een kaarsengroet van deze kerkgemeente als bemoediging op weg naar Pasen. De bedoeling is, dat de kaarsen door gemeenteleden rondgebracht worden en dat daar een bezoekje aan gekoppeld wordt. Dat kan gedurende de hele Veertigdagentijd, als het maar voor het Paasfeest gebeurt. Iedereen kan dus rustig een aantal kaarsen en adressen meenemen: er is tijd genoeg. In de Wilhelminakerk kunnen de kaarsen en boekjes op 16 maart en 6 april worden meegenomen en in de Marcuskerk vanaf 9 tot en met 30 maart. In de Veertigdagentijd stelt de diaconie kaarten beschikbaar die als paasgroet naar gedetineerden in binnen- en buitenland gestuurd kunnen worden. Vanuit de Marcuskerk worden kaarten aan de penitentiaire inrichtingen gestuurd waar Martin van Hemert als justitiepredikant vanuit onze wijkgemeente is uitgezonden: Vught en Het Wolvenplein in Utrecht. De kaarten liggen vanaf 9 maart klaar en kunnen voorafgaand aan de diensten van 16 tot en met 30 maart in de hal bij de diakenen worden ingeleverd of in de brievenbus van Emmy Sieg, Gazellestraat 158 en Jeroen 't Hart, Zevenwouden 211. Op zaterdag 5 april worden de kaarten uitgedeeld tijdens de viering in de gevangenis aan het Wolvenplein en op Palmzondag in de Penitentiaire Inrichting te Vught.

Vanuit de Wilhelminakerk worden kaarten naar Nederlandse gevangenen in het buitenland gestuurd en Engels- en Spaanstalige kaarten naar gewetensgevangenen en mensenrechtenorganisaties in het buitenland. De kaarten liggen op 16 maart en 6 april klaar om te worden meegenomen en moeten voor Palmzondag, 13 april, worden verstuurd. Bij alle kaarten wordt informatie en verzendinstructies meegegeven.

Meezingnacht in de lutherse kerk

Op vrijdag 14 maart vindt in de lutherse kerk aan de Hamburgerstraat voor de elfde keer de Meezingnacht plaats. In een ontspannen sfeer wordt deze avond een zingende wereldreis gemaakt langs onder meer de aardse energie van Afrika, de melancholie van de Balkan en de diepe bezinning van India. De Meezingnacht laat de kracht en schoonheid uit vele culturen ervaren en brengt een mooie muzikale ontmoeting tussen de deelnemers. De zang wordt begeleid op gitaar, accordeon, viool en percussie.

De Meezingnacht is toegankelijk voor iedereen met zin in zingen, zowel ervaren als beginnende zangers. Alle liederen worden in een ontspannen sfeer ter plekke aangeleerd. De Meezingnacht duurt van 20.00 tot 23.00 uur. Aanmelding kan door een mail te sturen naar: zing@meezingnacht.nl. Verdere informatie staat op: www.meezingnacht.nl.

Francis Prins

Op 12 en 26 maart zijn in het Johannescentrum aan de Moezeldreef in Overvecht twee leerhuisavonden. Achtereenvolgens komen ter sprake de psalmen 23 en 42.

Wie de ruimte van de psalmen binnengaat, betreedt een wonderlijke wereld: soms vol vrolijke

VOOR WIE MET ANDERE OREN WIL HOREN

Weer open leerhuisavonden

muziek, soms ook gevuld met dodelijke stilte. Intieme woorden van vertrouwen kunnen overgaan in heftige protesten. Juist daarom blijven de psalmen velen intrigeren en aanzetten tot hertalingen.

Op de laatste twee avonden van ons leerhuis staan de psalmen 23 en 42 centraal. Psalm 23 is wellicht de meest bekende en geliefde psalm, psalm 42 is de psalm van het hert, het water en het heimwee. We omspelen de tekst van deze psalmen, zien hoe ze zijn verbeeld in verluchte handschriften, mozaïeken en schilderkunst. En omdat psalmen er ook zijn om te zingen, komen ze op verschillende manieren tot klinken.

*De HEER is mijn herder
het ontbreekt mij aan niets.
Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water.
Hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van zijn naam*

Psalm 23 Nieuwe Bijbelvertaling

*Was ik een schaap
was hij mijn herder.
Was ik een schaap
bracht hij mij verder.
Hij wist waar groen grasland was
en fris helder water.
Als ik weg wilde lopen
gaf hij mij een tik met zijn stok.*

Psalm 23 Karel Eykman

*Jij mijn herder?
Niets zou mij ontbreken*

Breng mij naar bloeiende weiden

*doe mij liggen aan vlietend water
dat mijn ziel op adem komt*

*dat ik de rechte sporen
weer kan gaan
achter jou aan.*

Psalm 23 Huub Oosterhuis

Deze laatste twee leerhuisavonden van het seizoen worden verzorgd door drs Bettina van Santen (kunsthistorica), Wick Gispen (musicus) en Kees Wijnen. Iedereen is van harte welkom.

Choral Evensong in Engelse kerk

Op zondagmiddag 9 maart om 14.30 uur is er weer een Choral Evensong in de Engelse kerk van Utrecht. De Heer spreekt en roept de aarde van de opgang der zon tot haar ondergang. Zo luidt het eerste vers van Psalm 50 voor zondag 9 maart. En in de King James' Bible leest het: "The Lord, even the most mighty God, hath spoken; and called the world, from the rising up of the sun unto the going down thereof."

Het leesrooster van de Church of England helpt de Anglicanen in hun dagelijkse routine met het lezen van gedeelten uit de Bijbel en een of meer Psalmen. De Psalm in Choral Evensong is gezet op twee fraaie chants van George Thalben-Ball (1896-1987). Bijna zestig jaren was hij organist van de Temple Church in het hart van Londen. Thalben-Ball werd in 1949 benoemd tot stadsorganist van Birmingham en bleef dat voor meer dan dertig jaren.

Op de eerste zondag van de Lijdensweken zingen we samen 'Forty days and forty nights thou wast fasting in the wild (...) tempted and yet undefiled'. Ontroerend beschrijft de dichter Smyttan Christus' verzoeking in de woestijn in slechts zes coupletten. Van Charles Wesley zingen we het lied 'Jesu, lover of my soul' en dit gezang eindigt in de climax: '...rise to all eternity'. Dat kan alleen maar door het verlossingswerk dat Jezus voor ons heeft volbracht. Het koor zingt van Samuel Sebastian Wesley de anthem 'Wash me thoroughly'. De tekst komt uit de boetepsalm 51.

Deze paar weken in het kerkelijk jaar dagen ons uit om tot zelfonderzoek te komen en ons tevens te concentreren op het lijden van Jezus. De feestelijkheid is verdwenen en dat wordt ook muzikaal benadrukt. Daarom zijn de Lofzangen van Maria en Simeon minder jubelend dan waar we zo vertrouwd mee zijn. Edward Bunnett (1834-1923) schreef ze in de toonsoort F. Op enkele vierstemmige gedeelten na worden het Magnificat en het Nunc Dimittis unisono gezongen. Op zondag 9 maart begint Choral Evensong in de Engelse Kerk van Utrecht om 14.30 uur. De Holy Trinity Church staat aan het Van Limburg Stirumplein. Iedereen is van harte welkom om met ons mee te zingen en te bidden.

De Haven in de leer over islam

Een deel van De Haven (zie wijknieuws) volgt momenteel de cursus 'Kruis en Hidra' van Evangelie en Moslims. Het is een basiscursus voor gemeenteleden over de islam. Vast onderdeel is ook een moskeebezoek. Op 25 februari gingen de protestantse cursisten tijdens het avondgebed naar de Turkse moskee op Kanaleneiland. Verrast waren ze door de hartelijkheid en gastvrijheid waarmee ze werden ontvangen door onder anderen de imam en de voorzitter. Na afloop praatten de christenen met de moslims in de kantine van de moskee met elkaar door, onder het genot van een kopje Turkse thee. Ondanks de verschillen die er zijn en die ook werden benoemd, heerste er een fijne en gemoedelijke sfeer.

HENK KORFF VOORZITTER UTRECHTSE STEDELIJKE RAAD VAN KERKEN (USRK)

"De rijkdom van onze verscheidenheid maakt het boeiend om samen te werken"

Sinds 1 januari 2014 is Henk Korff de nieuwe voorzitter van de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken, waarin hij al zestien jaar zitting heeft. Hiervan zit hij vijf jaar in het moderamen. Tijd voor een interview.

Sietske Gerritsen

Waarom nu na al die jaren het voorzitterschap?

"Nadat Peter Klusener zijn afscheid had aangekondigd, gingen we op zoek naar een goede kandidaat. Ik zat in de commissie en moest melden, dat een beoogd kandidaat het niet was geworden. Toen vroeg men mij: waarom doe je het zelf niet? Ik was vier jaar vice-voorzitter en had al een paar keer waargenomen. De plenaire vergadering vond dat ik het moest gaan doen en ik ben unaniem gekozen. Dat er geen tegenstem was vond ik geruststellend, dus ik pak de klus op, met behulp van de anderen en mijn voorganger. En gelukkig hebben wij een uitstekend ambtelijk secretaris."

Wat is jouw kerkelijke achtergrond?

"Ik ben lid van de Holy Trinity Church, de Anglicaanse kerk. Dit is een reformatorische kerk met een katholieke uitstraling. Deze kerk in Oudwijk is honderd jaar geleden gebouwd voor Engelse gouvernantes en spoorwegwerkers. Ik ben hier Director of Music, ik leid het koor en speel elke zondag orgel."

"Kerken moeten hun slag slaan als ze vollopen met Kerst en Pasen"

Koorzang

Als muziektechnicus ben ik in de jaren zestig in contact gekomen met het King's College Choir uit Cambridge. Dat koor zong psalmen, ik vond dat zo mooi. Toen ben ik de Engelse kerk gaan bezoeken en de liturgie sprak mij meteen aan. Er zijn nu nog veel Engels sprekende kerkleden, maar ook gewoon Nederlanders. Het is de geest. Soms wil je het toeschrijven aan mensen, maar ik denk dat het werk van God is, via individuen."

Wat zie jij als de taak van de USRK?

"Als kerken hebben we het evangelie te verkondigen, allemaal op onze eigen manier. We proberen vooral praktische zaken gezamenlijk aan te pakken, die gerelateerd zijn aan de stad Utrecht. We willen graag iets betekenen op maatschappelijk en sociaal gebied. We hebben het in de USRK niet over theologie, dat moet je niet op plaatselijk niveau doen."

Ik bezoek graag diensten in onze lidkerken, ik wil graag weten wat een ander beleeft in zijn kerkgenootschap. De rijkdom van onze verscheidenheid maakt het heel boeiend om met elkaar samen te werken. We zingen allemaal onze noot en samen proberen we er een mooi muziekstuk van te maken."

Stiltecentrum

Welke zaken hebben jullie bijvoorbeeld opgepakt?

"In 2004 hebben we het Stiltecentrum in Hoog Catharijne een herstart gegeven. Toen Pax Christi de kapel niet langer kon openhouden hebben we als USRK gezegd, dit is zo'n belangrijke plaats voor veel mensen, die geen invulling aan hun dag kunnen geven of geen dak boven hun hoofd hebben, deze kapel mag niet opgeheven worden."

"Ook zijn wij medeoprichters van het Diaconaal Platform van Utrecht, waarmee we hulp in de praktijk willen brengen. Kleine kerken hebben vaak zelf geen diaconie. Op deze manier hebben zij toch hun inbreng."

"Verder zijn wij betrokken bij de opvang van ongedocumenteerden in de Prinsenhof. Als kerken wilden we wat voor hen betekenen, maar het is moeilijk om een kerk 's nachts open te houden. Je moet aan allerlei veiligheidseisen voldoen en over genoeg vrijwilligers beschikken. Het is bijzonder dat dit nu gelukt is, maar we kunnen hier niet eindeloos mee doorgaan. We blijven tegelijkertijd de gemeentelijke overheid erop wijzen, dat het zijn verantwoordelijk is."

Vergrijzing

Andere zorgen zijn het sluiten van verzorgingshuizen en de vergrijzing in de kerk. Hoe krijgen en houden we jongeren in de kerk?

"Er is overal gebrek aan vrijwilligers, ook in de kerken. Voor de organisaties van de diensten rijst soms de vraag: Heb ik iemand bij

Stedelijke raad

De Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken is opgericht in 1968. Het is een samenwerkingsverband van 21 kerken en kerkelijke organisaties in de stad Utrecht. Lidkerken zijn onder meer de wijkgemeenten van de PGU, de verschillende rooms-katholieke parochies en de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht, maar ook migrantenkerken als de Holy Trinity Church en de Koptisch-Orthodoxe parochie. Kerntaken van de USRK zijn de 'samenleving laten zien, waar het evangelie voor staat en dienstbaar zijn aan de samenleving'.

* Henk Korff in de Holy Trinity Church (foto's Sietske Gerritsen).

de deur staan, heb ik collectanten, heb ik een organist? Het is dus ook moeilijk om afgevaardigden naar onze plenaire vergadering te vinden, het is moeizaam om het moderamen compleet te krijgen. Je komt vaak overal dezelfde mensen tegen."

Ben je pessimistisch over de toekomst van de kerk?

"Nee, helemaal niet. We hebben een schitterende opdracht, die niet makkelijk is in een seculariserende wereld. Verkondig het evangelie, dat is onze opdracht. Wij doen dat op onze eigen manier, omdat we als kerken allemaal verschillend zijn."

Migrantkerken

"Opvallend is", vervolgt Korff, "dat de missionarissen nu naar Nederland komen. De migrantkerken zijn groeiende en bloeiende. In Holy Trinity Church zijn we overgegaan naar twee diensten, omdat de kerk te klein werd. Het is verdrietig, dat het bij andere kerken anders is. Als kerken proberen we lief en leed met elkaar te delen, maar we kunnen er soms weinig aan doen. We zijn nog in de situatie: ik ben het oog, ik ben de voet. Wij zijn nog niet dat ene lichaam van Christus."

Gastvrijheid is belangrijk. Mensen ontmoeten, aan de deur welkom

heten. Ook publiciteit is belangrijk. Kerken moeten hun slag slaan als ze vollopen met Kerst en Pasen."

"Opvallend is dat de missionarissen nu naar Nederland komen"

Wanneer is jouw voorzitterschap geslaagd?

"Die rol moet zich nog een beetje vormen. Ik realiseer me, dat wanneer ik na de dienst de kerk uitstap, de klus pas begint. Ik ga in elk geval graag naar de andere kerken toe. We vergaderen vijf keer per jaar, steeds in een andere kerk. Onze gastheer of gastvrouw laat de kerk zien en vertelt over de geschiedenis en de gemeenschap. Dan komen er veel vragen en verhalen los. Zo beleef je veel van de andere geloofsgemeenschap. Zo versterk je de onderlinge band. Ik draag op mijn revers een speldje met het symbool van de USRK: de Utrechtse vlag in een kerkraam."

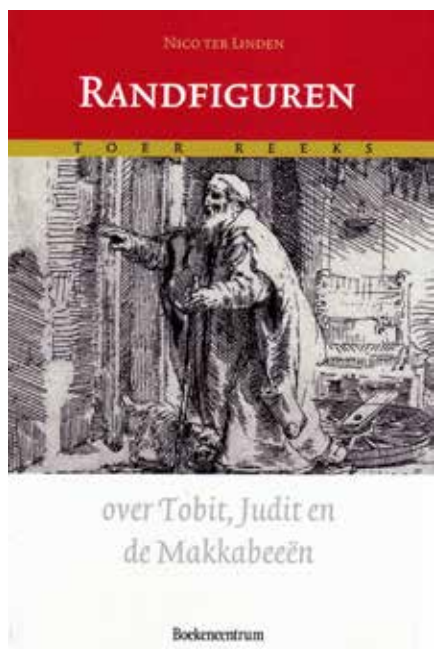
Ik zou graag de nieuwe burgemeester willen ontmoeten en hem laten zien, waar wij als kerken voor staan en wat wij allemaal doen."

Randfiguren

Arie Moolenaar

Misschien hebt u, net als ik vroeger, de volgorde van de Bijbelboeken van het Oude en Nieuwe Testament uit uw hoofd moeten leren. Dan hebben we toch wel wat gemist als protestantse kinderen. Want in de andere Bijbel staan veel meer boeken. Ze worden wel apocriefe of deuterocanonieke boeken genoemd. Dit komt omdat deze boeken in het Grieks aan ons zijn overgeleverd en niet gaan over de Here Jezus. Ze zijn ontstaan, althans samengesteld, in Alexandrië.

Het verhaal vertelt dat de boeken die in het Hebreeuws en Aramees waren geschreven, in 72 dagen door 72 geleerden in het Grieks zijn vertaald en dat zij de andere boeken eraan hebben toegevoegd. Deze boeken zijn dus niet door onze Statenvertalers opgenomen. Reden? Omdat ze niet voldeden aan de vier kentekenen: 1. Geschreven door een profeet; 2. In het Hebreeuws; 3. Niet canoniek voor Israël; 4. Niet altijd heilig en waarachtig. Nu heeft Nico ter Linden drie van deze boeken doorgenomen en ze – soms verkort – opgenomen in een boekje met als titel Randfiguren. Het zijn Tobit, Judit en 1 en 2 Makkabeën.

Rembrandt

Het is als volgt opgezet: een korte inleiding, de tekst, en een korte uitleg 'Over het verhaal'. Boeiend is dat hij om de tekst te illustreren etsen van Rembrandt heeft opgenomen. Zijn boekje begint met een inleiding over het ontstaan van de apocriefe boeken. Het boekje leent zich uitstekend voor zelfstudie, maar kan ook gebruikt worden in een gespreksgroep of Bijbelkring. Daarvoor zijn achterin door René van der Rijst gespreksvragen opgenomen. In totaal telt het boekje zo vijf hoofdstukken, voor vijf bijeenkomsten.

Naar aanleiding van: Nico ter Linden, Randfiguren, Toer reeks 5, Boeken-centrum, Zoetermeer, ISBN 978 90 239 27372, 80 pagina's; prijs: € 8,90.

Tussen hoop en catastrofe

BOEKEN

Piet Warners

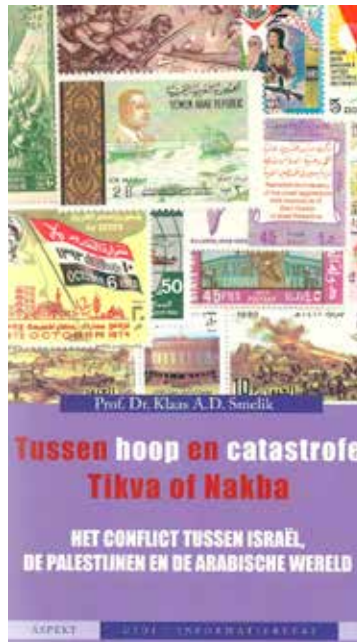
Moet vrede tussen Israëli's en Palestijnen het einddoel zijn, waarnaar dient te worden gestreefd? Of zijn andere doeleinden belangrijker, zoals het heroveren van verloren gegaan islamitisch grondgebied of het verwerkelijken van Bijbelse beloften over het herstel van heel Israël aan beide zijden van de Jordaan (...). Ik kies voor de eerste mogelijkheid.

Dit schrijft Klaas Smelik op pagina 12 van zijn boek over het Israëlisch-Palestijnse conflict. Een heldere positiekeuze waarmee hij in de lijn is van het CIDI (Centrum Informatie en Documentatie Israël), dat mede-uitgever is van dit boek. Ter verduidelijking: in de rechts-orthodoxe islam wordt gesproken over de Dar al-Islam (huis van de islam): het gebied waar de islam heerst en de Dar al-Harb (huis van de oorlog) – de rest van de wereld. Ook wordt daar geleerd: wat ooit islamitisch was, moet weer islamitisch worden. Hamas gaat ook uit van deze gedachte. Het is duidelijk dat de tweede optie die Smelik noemt, een belangrijk deel van het conflict vormt. Een waarschijnlijk onoplosbaar deel, zeker als deze tegenstrijdige uitgangspunten steeds verder verharderen. Vandaar de keuze voor de eerste optie.

Zionisme

Het boek van Smelik berust op bronnenonderzoek. Hij begint bij het ontstaan van het politieke Zionisme in Europa en trekt ons zo de geschiedenis van Israël binnen, die hij zo eerlijk mogelijk onderzoekt. Boeiend is om te zien hoe het koloniaal gerichte Europa in de eerste helft van de vorige eeuw worstelde met het mandaatgebied Palestina en de gang van zaken in het Midden-Oosten.

Onthutsend soms ook het gekonkel en gedraai te midden van veel tegengestelde belangen. Interessant is zijn observatie dat in de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw veel Arabieren het mandaatgebied Palestina zijn binnengekomen vanwege de door het Zionisme toenemende voorspoed van het land. Dat geeft toch een wat andere kijk op het

vluchtelingenprobleem. Je zou kunnen bedenken dat niet allen die in 1948 en later op de vlucht sloegen, geworteld waren in het land.

Gegronnd oordeel

Smelik kon bij het schrijven van zijn boek nog geen kennis hebben van het boek van Shavit dat ik een vorige keer besprak (*Mijn beloofde land*). Waar Shavit de tot voor kort verborgen geschiedenis van het lot van Lydda blootlegt, gaat Smelik in op de zaken rond het veel bekendere lot van Deir Yassin. Je hebt, denk ik, beide boeken - die elkaar in zekere zin aanvullen - nodig om je een enigszins gegronnd oordeel te vormen over wat op dat kleine lapje grond aan de Middellandse Zee aan de orde is. Shavit schrijft hartstochtelijk en van binnenuit. Smelik schrijft meer van buitenaf en probeert objectief te zijn. Overigens is het wel duidelijk waar zijn hart ligt. Hij biedt een helder overzicht van de geschiedenis van het moderne Israël in relatie tot de omringende wereld.

Een duidelijk meerwaarde van zijn boek: een zestal bijlagen met belangrijke teksten uit die geschiedenis waaronder het mandaat van de Volkenbond; de Onafhankelijkheidsverklaring 1948; uittreksel uit Palestijns Nationaal Handvest en een uittreksel uit het Hamas Handvest.

Naar aanleiding van: (Prof.dr.) Klaas A.D. Smelik: *Tussen hoop en catastrofe – Tikva of Nakba. Het conflict tussen Israël, de Palestijnen en de Arabische wereld; verschenen in de CIDI-Informatiereeks. Uitgeverij Aspekt, Soesterberg 2014; 302 pagina's. ISBN 9789461534088, prijs € 18,95.*

Stabat Mater op Goede Vrijdag in Leeuwenbergh

Op Goede Vrijdag 18 april is in Leeuwenbergh een passieconcert, waarin het Stabat Mater van Pergolesi wordt uitgevoerd. In Napels, waar Pergolesi woonde, was het de traditie om het Stabat Mater van Alessandro Scarlatti uit te voeren. Deze gewoonte werd echter in 1736 doorbroken. Toen klonk voor de eerste keer Pergolesi's Stabat Mater. Pergolesi overleed kort na deze uitvoering op 26-jarige leeftijd aan tbc. Het werk bleef populair; werd zelfs het meest gedrukte werk van de achttiende eeuw. De tekst is een van de beroemdste middeleeuws-Latijnse gedichten op de moeder Gods in haar smart om de gekruisigde Christus. Er is voor de uitvoering in Leeuwenbergh gekozen voor een bijzondere uitvoering. Meestal wordt het werk uitgevoerd door twee solisten. Nu echter zal ook een vrouwenkoor afwisselend met de twee solisten de prachtige partijen meezingen. Roel Vogel dirigeert de sopraan Susanne van Neerbos, de alt Ellis Dijkstra en het Leeuwenbergh Vocaal Ensemble met het Leeuwenbergh Strijkkwartet. Naast het Stabat Mater van Pergolesi zal ook een Salve Regina van Alessandro Scarlatti klinken.

Het concert in Utrecht begint om 20.00 uur en de toegangskaarten (€12,50) zijn voor het begin van het concert aan de zaal te koop. Op zaterdag 19 april wordt dit concert herhaald in de Van Houtenkerk in Veesp om 16.00 uur. Meer informatie staat op de website: www.leeuwenbergh.org.

Laatste leerhuis Kerk & Israël

De Utrechtse werkgroep Kerk & Israël houdt op 26 maart de laatste leerhuisavond van dit seizoen. Het broek van de profeet Ezechiël zal die avond aan de orde komen. Leiding ligt als gewoonlijk bij Tirtzah Middleton. Trefplaats is de Antoniuskerk, Kanaalstraat 200. Vanaf 19.45 uur staan koffie/thee klaar (bijdrage: twee euro.) 11 mei vindt de jaarlijkse herdenking van de Jom Hashoah plaats. Dit keer in de Doopsgezinde 'vermaning' aan de Oudegracht 270. De herdenking begint om 19.00 uur. Nadere informatie daarover volgt nog.

(advertenties)

*Want niemand weet wat leven is,
alleen dat het gegeven is
en dat van dit geheimenis
God het begin en het einde is.*
Huib Oosterhuis

Na een periode van zorg, maar met dankbare herinneringen, hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve tante

Anna Cornelia van Ooijen

Annie

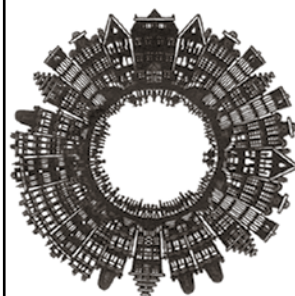
* Gorinchem, 17 februari 1921

† Utrecht, 18 februari 2014

Neven en nichten

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

Correspondentieadres:
Mevrouw J.J. Vonk-Blom
Fr. L. Blomlaan 19
4143 CW Leerdam

Lauteslager

makelaars bv sinds 1850
Catharijnesingel 100
3511 GV Utrecht

fax 030-231 83 88
www.lauteslager.nl
makelaars@lauteslager.nl

030-231 51 86

www.kinderdienst.nl

dé website voor leiding van kindernevendienst
en kindervoordienst

À Dieu *Waardig afscheid nemen in het Licht van de Eeuwige*

Geen band (meer) met de kerk, maar wel een christelijke uitvaartplechtigheid? De voorgangers van À Dieu zijn bereikbaar op 085 - 489 49 01 (9-21 uur). Initiatief: Protestantse Gemeente Utrecht (PKN) www.adieu-uitvaartdiensten.nl

**steenhouwerij
JOH. JANSEN & Zn.**
GRAFMONUMENTEN

AL UW WENSEN IN DEZEN KUNNEN
VERWEZENLIJKT WORDEN.

Gansstraat 128-130 te Utrecht
Telefoon: 030 – 2516955

Citypastoraat Domkerk

Samen de maaltijd delen is belangrijk in de gemeente van Citypastoraat Domkerk. Wekelijks komt dit tot uiting in de dienst van Schrift en Tafel. Als één van de weinige protestantse gemeenten in Nederland viert de Domkerk wekelijks de maaltijd van de Heer. In de Veertigdagentijd komt er dan nog een maaltijd bij. Iedere woensdagavond om 18.00 uur is iedereen hartelijk welkom bij de vastenmaaltijden in het Domcafé van de kerk. Met elkaar wordt er een smakelijke, doch sobere maaltijd gebruikt door alle aanwezigen. Iedereen is hierbij welkom en aanmelden is niet nodig. Aansluitend is er de gelegenheid om deel te nemen aan de vesper die om 19.00 uur begint.

Sinds afgelopen zomer is er op elke derde zondag van de maand een ontmoetingsmaaltijd na de kerkdienst. Na de 'kerkenkoffie' in de Zuiderkoorooromgang is iedereen welkom voor de lunch in het Domcafé. De maaltijden voorzien in een duidelijke behoefte en hebben juist ook voor een regio-gemeente als de Domkerk een belangrijke functie.

Dagelijks is in het DomCafé van de kerk een lunch verkrijgbaar. De vele vrijwilligers in de kerk zorgen voor heerlijke broodjes, een kopje soep of een smakelijke tosti. Veel toeristen, pelgrims en Utrechters maken hier gebruik van. Luncht u vroeg, dan kunt u daarna deelnemen aan het middaggebed. Ook kunt u de lunch natuurlijk gebruiken na het middaggebed van 12.30 uur. Voor alle maaltijden in de Domkerk bent u meer dan welkom!

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

In de aanloop naar Pasen is in de Janskerk de cyclus 'overleven'. Deze vieringen in de Veertigdagentijd sluiten dit jaar aan bij de theatervoorstellingen die op 7, 8 en 9 maart uitgevoerd worden door EUG'ers. Die voorstellingen gaan over het moderne leven dat we leiden: altijd druk, druk, druk - met alles wat moet: werk, relatie, opvoeding, vakantie, mooi-zijn, meedoen. Altijd te weinig tijd. Altijd veel om op te reageren. Is leven overleven? Ons leven lijkt hiermee soms wel op een woestijn. Je moet dóór, verder. Stilstaan kan niet, terug naar vroeger is geen optie - en is er een beloofd land aan de horizon? Daarover lezen we verhalen uit de bijbelboeken Exodus en Numeri. Over de tocht door de woestijn van het volk Israël, na de uittocht uit Egypte. Die verhalen gaan over terugverlangen naar het overzichtelijke slavenbestaan, over samen onderweg zijn, over normen en afgeden, over nieuwe wegen durven gaan. En over God die meetrekt - hopen we, geloven we.

Een luchtig intermezzo zal de muzikale middag van 16 maart om 15.00 uur in de Janskerk worden. Deze keer is er ruimte voor wat

langere bijdragen van muzikale amateurs en professionals uit de EUG. Kom en geniet van Bach en Mozart voor quatre-mains, oude en recent gecomponeerde liederen begeleid met piano of orgel, andere muzikale genres van Liszt, Chopin of Mendelssohn.

Johannescentrum-gemeente

In de tijd naar Pasen toe staat 'de weg van de Levende' veertig dagen lang centraal in onze vieringen. De evangelist Matteüs verhaalt in zijn evangelie de weg die Jezus gegaan is vanaf het moment waarop de omstanders hun mantels uitspreidden op de weg om Jezus te verwelkomen met de woorden: "Hosanna voor de Zoon van David, de gezegende die komt in de naam van de Heer", tot aan het moment waarop soldaten hem een scharlakenrode mantel omhingen, voor hem knielden en hem spottend toeriepen: 'Wees gegroet, koning der Joden'. Matteüs doet dat op een heel eigen manier. Hij wil zijn hoorders en lezers in verhaalvorm vertellen wie Jezus was, waar het hem om te doen was - en dat alles met de bedoeling dat zij hun gedrag zouden afstemmen op het verhaal van hem die leeft.

Op zondag 9 maart beginnen we deze cyclus met het verhaal van de intocht in Jeruzalem (Matteüs 21). Matteüs refereert in zijn vertelling ook aan Zacharia 18: de koning die komt op een ezel. Het gaat vandaag over de vreugde over een lang verwachte bevrijder. Een vreugde die oprecht gevoeld was en geuit werd, niet alleen toen in Jeruzalem maar ook bij al die andere momenten in de geschiedenis als mensen hun verwachte, gehoopte bevrijder(s) verwelkomen. Dat zien we tot op de dag van vandaag. Maar vaak loopt het daarna toch anders en brengt de bevrijding - de bevrijder - iets anders dan men had verwacht. En wat dan? Voorganger in deze viering is ds Toos Wolters.

Op zondag 16 maart speelt de tempel in beide lezingen een belangrijke rol. De tempel staat symbool voor 'het allerheiligste' dat elke mens er op nahoudt. De vraag is echter, wie of wat daar in de tempel het allerbelangrijkste is? Gaat het daar om onze eigen zaak, onze handel, ons geld of komen we om de Allerheiligste te aanbidden? Tegen mensen, bij wie de wereld alleen om henzelf draait, gaan Jeremia en Jezus tekeer. De weg van de Levende gaat immers telkens naar de tempel om God te ontmoeten, maar die stuurt ons mensen daarna onmiddellijk weg richting de armen en gebrokenen in deze wereld. Wie dat niet wil inzien, maakt van het tempelbezoek een lachertje! Vandaar het thema: "Maak van jouw tempel geen lachspiegel". Voorganger in deze viering is Pastor Huub Schumacher.

Marcuskerk-Wilhelminakerk

Zondag 9 maart, is de eerste zondag van de Veertigdagentijd. Deze zondag heet Invocabit, naar Psalm 91:15 'Roep je mij aan, ik geef antwoord'. De kinderen beginnen met hun veertigdagenproject. In de komende weken gaan ze werken aan een grote palmpaasstok.

WIJKNIEUWS

De voorganger deze zondag is ds Hans Koops. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie verder onder 'Vespers in Zuidoost'.

Woensdag 12 maart is er om 19.00 uur een oecumenische vesper in de Johannes-Bernardus kerk aan de Oranje-Nassaulaan. Zondag 16 maart, de tweede zondag in de Veertigdagentijd, heet van oudsher: Reminiscere, naar Psalm 25: 6, 'Denk aan uw barmhartigheid, HEER'. We lezen het verhaal van Jezus die de geldwisselaars uit de Tempel jaagt. Een lied bij dat verhaal is lied 187. Dat is al met de kinderen geoefend. De voorganger in de Marcuskerk is ds Kees Bouman. In de Wilhelminakerk gaat ds Marian van Giezen voor in een dienst van Schrift en Tafel. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie verder onder 'Vespers in Zuidoost'.

Woensdag 19 maart is er om 19.00 uur een oecumenische vesper in de Johannes-Bernardus kerk aan de Oranje-Nassaulaan. Tijdens de Veertigdagentijd ontvangen zieken en aan-huis-gebonden een kaarsengroet van onze gemeente als bemoediging op weg naar Pasen. Zie verder het bericht daarover elders in dit nummer.

Marcuswijk

Op 16 maart na de dienst is er weer een zanghalfuurtje voor alle kinderen vanaf 4 jaar. We gaan al aan de gang met liederen voor Palmzondag, dus kom allemaal!

Op 13 maart is er weer ouderens in de Marcuskerk. Eddy Lie spreekt over zijn ontmoetingen. Ontmoetingen zijn belangrijk in een mensenleven en zeker in het leven van een dichter en schrijver. Hij illustreert zijn ontmoetingen met gedichten en verhalen. We beginnen om half drie in de grote Marcuszaal en we gaan door tot half vijf. De zaal gaat om 14.00 uur open. Ook als u nog geen lid bent, bent u van harte welkom. Bijdrage in de kosten: € 1,50. Wie behoefte heeft aan vervoer kan contact opnemen met Cor van Rijswijk, telefoon 2888 597.

De wijkkerkrentmeesters zijn op zoek naar vrijwilligers die willen helpen bij het op orde brengen van het wijkarchief. Belangstellenden kunnen zich melden bij de heer De Heus.

De autodienst is op zoek naar chauffeurs. Het gaat één keer per drie weken gemeenteleden naar de Marcuskerk rijden. Vaak is het wel mogelijk om onderling te ruilen als het een keer niet uitkomt. Informatie en opgave bij: Frans Brouwer, telefoon 2896 935, f.w.brouwer@versatel.nl. John, Corien en Rinze van Stuijvenberg (Liesbosweg 51) berichten: "Op 6 februari is onze prachtige dochter en mijn kleine zusje geboren! Hoe zij heet? Fieke Willempje." John, Corien en Rinze, van harte gefeliciteerd met dit nieuwe leven in jullie gezin!

Nicolaïkerk
Hemel en aarde
belevén en bewegen

Op zondag 9 maart, de eerste zondag van de Veertigdagentijd, is

ds Harry Zeldenrust de voorganger. De naam van deze zondag is Invocabit, dat betekent: Hij zal mij aanroepen. We zingen daarover: 'Roep mij aan, dan antwoord ik, is hij in angst en vreze, dan kom ik nog dat ogenblik nabij.' Het evangelie van deze zondag is dat van de veertig dagen van Jezus in de woestijn, de dagen van grote beproeving, Matteüs 4: 1-11: "Een vrij mens in de woestijn". Het is ook vastentijd. Wat waarachtig vasten is kunnen we lezen bij de profeet, Jesaja 58: 6-10. Vasten is geen egotrip, maar heeft alles te maken met de relatie tot de ander, de naaste dichtbij en ver weg. Organist is Ko Zwanenburg.

Om 17.00 uur is er in de Marcuskerk een vesper bij het begin van de Veertigdagentijd. Meer informatie elders in dit nummer.

Zondag 16 maart belooft een bijzondere dienst te worden. In de periodieke 'experimentele dienst' proberen we met elkaar nieuwe vormen van liturgie uit. Deze zondag werken we met het bericht van Matteüs, over de 'verheerlijking op de berg'. Uitproberen van nieuwe vormen betekent overigens niet dat oude, vertrouwde onderdelen ontbreken! We willen met elkaar in de stilte zoeken waar ons leven ook al weer over gaat en we hopen van de overzijde, van de Levende God iets te ontvangen voor onze levensweg. Dat willen we in deze dienst met elkaar viëren, zingen en ook horen. De dienst is voorbereid door een aantal gemeenteleden en ds Dirk Neven. De Nicolaïcantorij onder leiding van Ko Zwanenburg werkt mee en Berry van Berkum is de organist. Verder werken onder anderen mee Gottfrid van Eck, Mirjam de Zeeuw en Klassie Kil.

Het thema is 'Op weg naar het licht'. De cantorij zingt onder meer gregoriaans Psalm 25: Reminiscere miserationum tuarum, Domine. De lezingen zijn Exodus 24: 12-18, Psalm 33 en Matteüs 17: 1-13. Na de meditatie en stilte improviseren Gottfrid en Berry, uitlopend op motet 'Van gedaante veranderd' van Willem Vogel, gezongen door de cantorij. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Meer informatie elders in dit nummer.

Zondag 9 maart, ZWO-zondag, gaat ds Carol van Wieren voor in de ochtendienst. Die avond is om 19.30 uur weer een MEER-avond. Zondag 16 maart, in de Nieuwe Kerk eveneens een ZWO-zondag, is ds D. Meijvogel onze voorganger.

Het thema van de kindernevendienst voor de veertigdagenperiode van dit jaar is: 'Zoek de stilte'. Met de kinderen gaan we in deze periode nadenken over en op zoek naar stilte. We lezen verhalen uit de Bijbel, verhalen die zich afspelen in de week voor Pasen: het begint met het verhaal van de intocht in Jeruzalem en het eindigt met Pasen met het verhaal van de opstanding van Jezus. In de verhalen gaat het soms ook over stilte (of juist geen stilte). Gedurende de Veertigdagentijd staat op het podium van de kerk een poster met een kerkraam. Elke week wordt er een stuk 'glas-in-lood' op het raam geplakt met een afbeelding die hoort bij het verhaal van die zondag. Met Pasen is dan het raam helemaal gevuld met mooie afbeeldingen. De opbrengst van de potjes zal worden gebruikt voor één van de doelen van Kerk in Actie: het helpen van de boeren in Myanmar, een land in Azië. Met Pasen mogen de kinderen de potjes met het gespaarde geld weer meenemen naar de kerk.

Utrecht-West

Zondag 16 maart zal Pim Brouwer in een feestelijke ere-dienst bevestigd worden in het ambt van predikant en intrede doen als onze nieuwe wijkpredikant. De (andere) voorganger is ds Jaspert Slob. Omdat er veel gasten verwacht worden, zal de dienst plaatsvinden in de Triumfatorkerk, 's middags om 16.30 uur (de ochtenddienst in de Wijkplaats vervalt). Na afloop is er gelegenheid om ds Pim Brouwer te feliciteren en elkaar te ontmoeten tijdens een tapasbuffet. Er wordt gezorgd voor kinderopas.

Een week eerder - zondag 9 maart - gaat in de Wijkplaats ds Barend Wallet voor, oud-predikant van de Matteüskerk.

In Parc Transwijk is de voorganger op 9 maart mevrouw A. Dubois-van Hoorn en op 16 maart ds J. Bouma. Bovendien is daar op vrijdag 7 maart de jaarlijkse viering van de Wereldgebedsdag. 's Middags om 15.00 uur gaat ds Nine Meynen voor in een dienst met als thema 'Bron van leven', aangedragen door vrouwen uit Egypte.

Zaterdag 8 maart organiseert de Wijkplaats vanwege de internationale Vrouwendag een feestmiddag speciaal voor vrouwen. Van half een tot vijf uur, met hapjes, muziek, massage en veel gezelligheid. Zie www.wijkplaats.info.

Donderdag 20 maart is weer de Contactmiddag 55+ (op de nieuwe locatie in de Dominicuskerk). Tijdens de veertigdagentijd zal in Parc Transwijk regelmatig ge-collecteerd worden voor de VoedselbankPlus op Kanaleneiland. Bovendien organiseert men op vrijdag 21 maart een actiedag voor dit doel. Meer informatie volgt.

Hebt u al gereageerd op de Actie Kerkbalans? Graag zo spoedig mogelijk het toezeggingsformulier opsturen of inleveren bij de in de folder genoemde adressen! Hebt u geen brief gehad? Neem dan even contact op met kerkrentmeester Machiel Natzijs.

De Haven

Afgelopen zondag was het grote moment dan eindelijk daar: ds Marius van Duijn werd bevestigd als missionair predikant van De Haven in Kanaleneiland. Thema van de dienst was: 'De Koning en het kanaal'. Het was voor ons belangrijk dat de vele gasten echt een beeld zouden krijgen van de Haven en de wijk. Zo werd er een filmpje getoond waarin wijkbewoners hun droom voor Kanaleneiland vertelden (inclusief een bekende landelijke politicus) en mochten alle bezoekers zelf een wens voor de wijk opschrijven op een grote poster. Na afloop was er (zoals we bij de Haven gewend zijn) een maaltijd, waarbij iedereen wat mee had gebracht.

vervolg op pagina 15

Lezer, maar geen abonnee?

Met deze bon verzekert u zich elke twee weken van actueel Utrechts kerknieuws. Oecumenisch van geest, inspirerende verhalen van stadgenoten en volop aandacht voor de rijke christelijke cultuur van onze stad!

Ja, noteer mij voor € 30 per jaar – tot wederopzegging – als abonnee van Kerk in de Stad.

Dhr/mevr/fam. voorletter(s):

naam:

straat en huisnummer:

postcode:

woonplaats:

telefoonnummer (i.v.m. controle)

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar

Kerk in de Stad, Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht.

of stuur een e-mail naar abonnement@protestant-utrecht.nl

U ontvangt Kerk in de Stad per post elke twee weken thuis.

'KidSjes'

HULPVERLENING

030 - 294 33 44 0900 - 0767 (€ 0,05 p.m.) www.sensoor.nl

Steeds op de hoogte
blijven van de nieuw
verschenen boeken
op het christelijk en
kerkelijk erf?
www.boekentafels.nl

**Verweij
elektrotechniek
Verweij
Beveiligings
Systemen VBS**

Vakmensen in installeren

Veldwade 8
3439 LE Nieuwegein
Telefoon 030-2886513

Omdat ieder persoon
bijzonder is...

www.narratio.nl

Het adres voor
inspirerende uitgaven,
projecten en tijdschriften.

REPARATIE

**Klokkenatelier
Jan Haasnoot**

Voor al uw klokken en
barometers

(reparatie en verkoop)
Vleutenseweg 320,
Utrecht.

Tel: 030-6034247

www.klokken-barometers.nl

**Reisboekhandel
INTERGLOBE
Reisgidsen**

**Landkaarten
(overzichtskaarten
en deelkaarten
van - bijna - alle
landen ter wereld**

Vinkenburgstraat 7
3512 AA Utrecht
telefoon 030-2340401

www.pgu.nu

Als u een advertentie elk nummer plaatst
ontvangt u 10% korting.

Een kleine advertentie van een paar regels
(zoals een oproep) bedraagt 15 euro.

e-mail naar:

advertenties@protestant-utrecht.nl

De mensen achter Uitvaartverzorging H. Agterberg

"Mijn naam is Gert Jan Daalhuisen,
directeur van Uitvaartverzorging
H. Agterberg in Utrecht.
Al 100 jaar verzorgen wij
complete begrafenissen en crematies.

Met al uw wensen wordt rekening
gehouden. De overledene kan
bijvoorbeeld worden overgebracht
van het woonhuis of ziekenhuis
naar ons sfeervol ingerichte
uitvaartcentrum aan de

Wolter Heukelslaan 50-51 te Utrecht.

Maar thuis opbaren kan natuurlijk ook.

Ons team van professionele medewerkers regelt dat
allemaal. Ons uitvaartcentrum is daarom

7 dagen per week bereikbaar

- zowel overdag als 's nachts - om bij overlijden
direct hulp te bieden."

Uitvaartverzorging H. Agterberg
Wolter Heukelslaan 50-51
3581 ST Utrecht
telefoon (030) 251 09 82
Internet: www.agterberg.nl

Altijd directe hulp bij overlijden

Afscheid.
Een mensenleven waardig.

Het overlijden van een dierbare is een ingrijpende gebeurtenis. Gevoelens van verdriet, woede, pijn en gemis strijden om voorrang. In de periode vlak na het overlijden is het soms moeilijk om de gedachten goed op een rij te krijgen. Dan is het goed als er iemand is die u zaken uit handen kan nemen, zonder de regie over te nemen.

Voortgekomen uit de Protestantse Kerken in Utrecht zijn de waarden van de kerk nog steeds actueel voor onze dienstverlening. Wij zijn een kleinschalige organisatie, waarin een persoonlijke benadering

centraal staat. Voor directe hulp na overlijden zijn wij persoonlijk dag en nacht telefonisch bereikbaar. PCB Uitvaartzorg heeft ook een InformatieCentrum in Nieuwegein-Zuid aan de Dorpsstraat 6. U kunt zich hier vrijblijvend laten informeren over uitvaartverzorging, nazorg en gedachtenisvormen. Het InformatieCentrum is dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 10.00 tot 16.30 uur. Een afspraak maken op andere dagen of bij u thuis is ook mogelijk. PCB Uitvaartzorg organiseert regelmatig lezingen en exposities. Meer informatie vindt u op: www.pcb-uitvaart.nl.

**PCB
UITVAARTZORG**

David van de Waal · Tineke Ouwerkerk · Liesbeth Kramer · Peter van Bennekom

Donaudreef 25 3561 EL Utrecht Telefoon [030] 262 22 44 dag en nacht
Dorpsstraat 6 3433 CH Nieuwegein Telefoon [030] 605 16 30 dag en nacht

INSTALLATIEBEDRIJF VOSSEBELT B.V.

• Installatiebedrijf Vossebelt B.V. is ruim 45 jaar een betrouwbare partner voor al uw werkzaamheden op het gebied van:

• *** Centrale verwarming**

• *** Lucht verwarming**

• *** Stadsverwarming**

• *** Koeling**

• *** Mechanische ventilatie**

• *** Loodgieters werkzaamheden**

• *** Service en onderhoud**

• *** Verhuur, lease en verkoop CV-ketels**

• *** Ontstoppingswerkzaamheden**

• **Pakketboot 5 - 3991 CH Houten**
Tel. (030) 2885108 - Fax (030) 2871044
Internet: www.vossebelt.org

• U vindt ons op bedrijventerrein de Meerpaal

Wij installeren

zonnepanelen

van Duitse

topkwaliteit

Airco Split Unit

vanaf

€ 1500,-

inclusief

montage & BTW

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met * zijn voorzien van een aangepast toilet.

9 maart: begin 40-dagen tijd

protestantse kerken binnen de PGU

Bethelkerk *
De M. Keizerlaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds T. Zijlstra, Utrecht
12-03 geen dienst, Biddag voor Gewas en Arbeid
16-03 ds M.J.H. Tüski

Blossom
Grave van Solmsstraat 4
Diensten: 11.00 u.
09-03 geen dienst
16-03 eten en vieren

Domkerk *
Domplein
Diensten: 10.30 u.
09-03 ds J.H. Uytendogaard
16-03 ds N.J. de Jong-Dorland
Vespers, 19.00 u.
09-03 en 16-03

Evang.-Lutherse kerk
Hamburgerstraat
Diensten: 10.30 u.
09-03 ds C. van Opstal
16-03 ds C. van Opstal

Evang.-Lutherse kerk
De Wartburg
Kennedylaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds K. Storch
16-03 ds A. van der Schrier

De Haven *
Marco Pololaan 185
Diensten: 16.30 u.
09-03 dienst
16-03 geen dienst

Jacobikerk *
St. Jacobsstraat
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds A.J. Zoutendijk
16-03 ds A.J. Zoutendijk
Diensten: 17.00 u.
09-03 ds P.J. Visser
12-03 19.30 ds A.J. Zoutendijk, Biddag
16-03 ds G. van Meijeren

Janskerk *
EUG Oek.
Studentengemeente
Janskerkhof
Diensten: 11.00 u.
09-03 ds H. Pals
16-03 mw. M. Milder

Johannescentrum *
M. van Parmadreef
Diensten: 10.30 u.
09-03 ds Toos Wolters, dienst van Schrift en tafel
16-03 past. H. Schumacher, woorddienst

Marcuskerk *
Wijnesteinlaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds J.S. Koops
09-03 17.00 u. ds J.S. Koops, vesper
16-03 ds C.P. Bouman
16-03 17.00 u. ds J. Plante, vesper

kerkdiensten

Nicolaïkerk *
Nicolaaskerkhof
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds H. Zeldenrust
16-03 ds D. Neven, cantorij

Nieuwe Kerk *
Bollenhofsestraat
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds B.C. van Vieren
16-03 ds D. Meijvogel

Oranjekapel *
Amsterdamsestraatweg
Diensten: 10.00 u
09-03 ds M. Hofma
12-03 Biddag
16-03 ds M. Hofma

Pieterskerk,
Eglise Vallonne
Pieterskerkhof
Diensten: 10.30 u.
09-03 onbekend
16-03 onbekend

Roobolkapel
Corn. Roobolstraat
Diensten: 10.00 u.
09-03 onbekend
16-03 onbekend

Tuindorpkerk *
Van Riellaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 drs. I. van Keulen
16-03 ds P.J. Rebel, dienst van Schrift en Tafel

Wilhelminakerk *
Hobbemastraat
Diensten 10.00 u.
09-03 dienst in de Marcuskerk
16-03 ds M. van Giezen, dienst van Schrift en Tafel

De Wijkplaats
Johan Camphuijsstraat 101
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds B. Wallet
16-03 16.30 ds J. Slob, bevestiging en intrede ds D.W. Brouwer;
Triumfatorkerk

andere kerken

Baptisten Gemeente Utrecht ‘Silo’
Herenstraat 34-36
Diensten: 10.00 u.
09-03 dhr. P. Egberts
16-03 ds W. Bakkes, familie-zondag

Doopsgezinde Gemeente *
Oudegracht 270
Diensten: 10.00 u.
09-03 zr. L. Pondman
16-03 ds A. van der Zijpp

Geertekerkerk, * Remonstrantse Gemeente
Geertekerkerkhof
Diensten: 10.30 u.
09-03 ds F. Kruyne
16-03 ds H. Siebrand

Gemeenschap Wladimirskaja
Sint Antoniuskerk
Kanaalstraat 200
Diensten: 10.30 u.
09-03 geen dienst
16-03 Vad. P. Brenninkmeijer
22-03 geen dienst

Kerk van de Verkondiging van de Moeder Gods
Springweg 89
Diensten: 09.00 u.
09-03 onbekend
16-03 onbekend

Holy Trinity Church
Van Limburg Stirumplein.
09-03 9.00 u. Reverend D. Phillips, Sung Eucharist (Eng/Ned)
10.45 u. Reverend D. Phillips, Sung Eucharist
14.30 u. Reverend D. Phillips, Choral Evensong
16-03 9.00 u. Reverend D. Phillips, Sung Eucharist (Eng/Ned)
10.45 Reverend D. Phillips, Sung Eucharist

Huis van Vrede
Van Kleffenslaan 1
Diensten: 11.00 u. met Markkaans ontbijt
09-03 dhr. H. Ijmker
16-03 onbekend

ICF Utrecht Mattheuskerk
Hendrika van Tussenbroeklaan 1a
Diensten: 14.00 u., engels-talig
09-03 ds A. D. Fokkema
16-03 ds W. van 't Spijker

Jeruëlkapel, * Vrije Evangelische
Gemeente Ivoordreef
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds D. Spee, Maaltijd van de Heer
16-03 ds S. van Meggelen

Leger des Heils
Schooneggendreef 27H
Diensten: 10.00 u.
09-03 Lt. Marc Potters
16-03 Maj. R.P. Fennema

Nederlands Gereformeerde Kerk
Jeruzalemskerk
Troosterlaan
Diensten: 09.30 u.
09-03 onbekend
16-03 onbekend
Diensten, 17.00 u.:
09-03 onbekend
16-03 onbekend

Oecumenische onderwegkerk Blauwkapel
Kapeldwarsweg
Diensten: zondag 10.30 u.
Tot aan Pasen 2014 zijn er geen onderwegdiensten in Blauwkapel

Oud-Katholieke Parochie Utrecht Ste Gertrudis
Willemsplantsoen 2
Diensten: 10.00 u.
09-03 past. B. Wallet
16-03 pastores Duurkoop en B. Wallet

ziekenhuizen

AZU Stiltecentrum
Heidelberglaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds W. van Wakeren
16-03 past. P. Buis

Diakonessenhuis
Bosboomstraat
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds I. Haijink, cantorij
Driebergen
16-03 past. W. Oldenhof, Woord- en Tafelviering

St. Antonius ziekenhuis
Soestwetering 1
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds J.J. Tersmette
16-03 past. W. Smit

Willem Arntsz Huis
Lange Nieuwsstraat
Diensten: 10.30 uur
09-03 past. B. van Empel
16-03 ds R. Ritmeester

zorgcentra

Alb. van Koningsbruggen
Beneluxlaan
Diensten: 10.30 u.
09-03 mw. M. Eikelenboom
16-03 dhr. P. van Mansveld

De Lichtkring
Eyckmanlaan
Diensten: 17.00 u.
09-03 ds H. Zeldenrust
16-03 ds P.J. Rebel

Rosendaal
Indusdreef
Diensten: 10.45 u.
09-03 mw. A. Oldenziel, Woord en Tafel
16-03 mw. M. Braakhuis, Woord- en Communieviering

Swellengrebel
Burg. F. Andreaelaan
Diensten: 10.00 u.
09-03 mw. A. van der Schrier
16-03 geen dienst

Tamarinde
Neckardreef
Diensten: 10.30 u.
09-03 mw. Lam
16-03 mw. Dubois

Tolsteeg
Saffierlaan
Diensten: 10.30 u.
09-03 dhr. G. Krul, dienst van Schrift en Tafel
16-03 geen dienst

Transwijk
Hof van Transwijk 16
Diensten: 10.30 u.
09-03 mw. A. Dubois-van Hoorn
16-03 ds J. Bouma

Tuindorp-Oost
Winklerlaan
Diensten 10.00 u.
09-03 viering
16-03 dhr. R. Kil

Zuilenstede
Perudreef 8
Diensten: 10.00 u.
09-03 ds J.E. Riemsens
16-03 mw. J.C. van den Boogaard

door-de-week

Getijdegebeden in de Domkerk
Maandag
7.00 uur Ochtendgebed
Maandag t/m zaterdag
12.30 uur Middaggebed
Zondag en woensdag
19.00 uur Avondgebed

Kapel Hoog Catharijne
Godebaldkwartier
Diensten ma. t/m vr.:
12.45–13.00 u

VRIJDAG
't Huis aan de Vecht
Costa Ricadreef
Dienst: 19.30 u.
07-03 ds Storch, Viering
Heilig Avondmaal

Zorgcentrum de Bijkershoek
Van Bijkershoeklaan
Diensten: 15.00 u.
14-03 viering

ZATERDAG
Axion locatie Dr. J.N. Voorhoeve
Van Heuven Goedhartln 3
Diensten: 10.30 u

Wolvenplein gevangenis
Wolvenplein
Diensten: 10.00 u.

LEESROOSTER

De komende weken vermeldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 9 maart	Matteüs 21:23-32
ma 10 maart	Matteüs 21:33-46
di 11 maart	Matteüs 22:1-14
wo 12 maart	Psalm 119:33-40
do 13 maart	Matteüs 22:15-22
vr 14 maart	Matteüs 22:23-33
za 15 maart	Matteüs 22:34-46

zo 16 maart	Psalm 106:1-23
ma 17 maart	Psalm 106:24-48
di 18 maart	Matteüs 23:1-12
wo 19 maart	Matteüs 23:13-22
do 20 maart	Matteüs 23:23-28
vr 21 maart	Matteüs 23:29-39
za 22 maart	Psalm 9

AGENDA

vrijdag 7 maart
15.00 uur Jeruëlkapel (Ivoordreef), viering Wereldgebedsdag met thema: 'Bron van leven'
15.00 uur Parc Transwijk, viering Wereldgebedsdag
16.00 uur Domkerk, meditatief moment bij opening expositie Quiet Light
19.00 uur Gertrudiskerk (Amaliadwarsstraat), viering Wereldgebedsdag
19.00 uur Joh. de Doper/Bernhardkerk (Oranje Nassaulaan), viering Wereldgebedsdag
20.00 uur Janskerk, theatervoorstelling 'Geluk(t)' - eigen productie EUG
20.00 uur lutherse kerk, Vocaal Theologen Ensemble zingt boetepsalmen
20.15 uur Pieterskerk, concert 'In retrospectief' van vocaal ensemble Multiple Voice

zaterdag 8 maart
15.30 uur Domkerk, Zaterdagmiddagmuziek met Cantores Martini
16.30 uur Tuindorpkerk, start expositie Kruiswegstaties van René Rosmolen
20.00 uur Janskerk, theatervoorstelling 'Geluk(t)' – tweede uitvoering

zondag 9 maart
12.00 uur Pauluskerk (Tuindorp), jaarlijkse koormuziekmiddag
14.00 uur Janskerk, theatervoorstelling 'Geluk(t)' - sluituitvoering
14.00 uur St. Willibrordkerk (Minrebroederstraat), concert Utrechts Kamerkoor
14.30 uur Engelse kerk, Choral Evensong
17.00 uur Bethelkerk, lezing over Afghanistan door Marja Vos
17.00 uur Marcuskerk, vesper met ds Hans Koops en Marcuscantorij

maandag 10 maart
14.00 uur Parc Transwijk, voorlichting over veiligheid voor ouderen op straat
20.00 uur Marcuskerk, leerhuisavond
20.00 uur Prinsenhof (Eyckmanlaan 431), organisatie Kerkennacht 2015

woensdag 12 maart
19.00 uur Nicolaas Monica parochie, oecumenisch avondgebed
20.00 uur Vredenburg Leeuwenbergh, concert Oude Muziek 'Cantate morali e spirituali'

donderdag 13 maart
14.30 uur Marcuskerk, ouderensoos met dichter Eddy Lie

vrijdag 14 maart
20.00 uur lutherse kerk (Hamburgerstraat), Meezingnacht tot 23.00 uur

zaterdag 15 maart
15.30 uur Domkerk, Zaterdagmiddagmuziek met Koor van de Domcantorij

zondag 16 maart
15.00 uur Janskerk, muzikale middag met amateurs en professionals uit de EUG
15.30 uur Domkerk, kerkdienst Straatpastoraat
16.30 uur Triumfatorkerk, intrede ds Pim Brouwer (wijkgemeente West)
17.00 uur Marcuskerk, vesper met ds Johan Plante

maandag 17 maart
20.00 uur Marcuskerk, leerhuisavond

dinsdag 18 maart
19.00 uur Domkerk, vesper met oog op gemeenteraadsverkiezingen

donderdag 20 maart
14.00 uur Dominicuskerk, contactmiddag 55+
20.00 uur Huis in de Wijk (Tuindorp), verhalen van Ankie Hoyer

vrijdag 21 maart
20.15 uur Pieterskerk, concert '1914' Monteverdi Kamerkoor

maandag 24 maart
20.00 uur Marcuskerk, leerhuisavond

woensdag 26 maart
20.00 uur Antoniuskerk (Kanaalstraat 200), leerhuisavond werkgroep Kerk en Israël over: roepingsvisioen van Ezechiël

donderdag 27 maart
14.00 uur buurthuis Rosa (Malakkastraat Lombok), voorlichting over veiligheid voor ouderen op straat

zondag 30 maart
20.00 uur Ste. Gertrudiskathedraal, herdenkingsconcert tsunami 2011

woensdag 2 april
19.00 uur Nicolaas Monica parochie, oecumenisch avondgebed

vrijdag 18 april (Goede Vrijdag)
20.00 uur Leeuwenbergh, passieconcert Stabat Mater van Pergolesi

vervolg van pagina 13

Een deel van De Haven volgt momenteel de cursus 'Kruis en Hidjra' van Evangelie en Moslims: een basiscursus voor gemeenteleden over de islam. Vast onderdeel is ook een moskeebezoek. Zie ook elders in dit nummer.
Zondag 9 maart zal om 16.30 uur IZB-evangelist Wim van der Vegte de samenkomst in de Triumfatorkerk leiden. Na afloop is er soep met broodjes. Op zondag 16 maart houden we weer een open bijbelstudie, dit keer bij Roel

en Marina Meeuws (Diamantweg 27). We starten om 10.15 uur. Na afloop lunchen we met elkaar. Iedereen van harte welkom!

Zuilen (Bethelkerk en Oranjekapel)

Bethelkerk
De geloofsgesprekskring die hoofdstukken bespreekt uit het boekje 'Twaalf artikelen over Jezus' komt weer bij elkaar op maandag 17 maart. Meld je van tevoren aan bij ds Mendie Hofma. Dan krijg je een scan toegestuurd van het hoofdstuk dat

we die avond bespreken. We beginnen rond 20.00 uur.

Oranjekapel
'Zoek de stilte' – dat is het thema van het veertigdagenproject voor de kinderen. We zingen wekelijks lied 512:
Ik zoek de stilte, zoek een rust die ruimte maakt in mij. Ik adem op, ik ben gerust en voel u heel dichtbij.
Op zondag 9 maart doen we dat in een dienst van Schrift en Tafel, met wijkpredikant ds Mendie Hofma, en met de cantorij onder leiding van

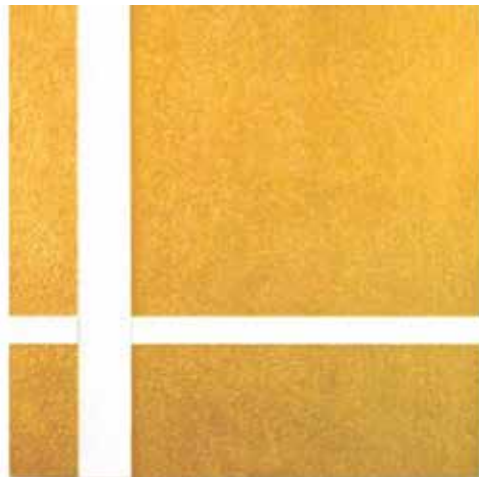
cantor Jan Koning. Op woensdag 12 maart bent u welkom in de Nicolaas Monica parochie, voor een oecumenisch avondgebed rond het thema inkeer en bezinning. Ook zondag 16 maart is ds Hofma onze voorganger; dan is er na de dienst gelegenheid om de viering na te bespreken.

VEERTIEN KUNSTWERKEN VAN JAC BISSCHOPS IN DE DOMKERK

‘Sereen licht’ in de lijdenstijd

Liesbeth de Jong,
tentoonstellingscommissie Domkerk

Tijdens de ‘veertig dagen’ en Pasen is in de Domkerk de expositie ‘Quiet Light’ (Sereen Licht) te zien. De titel van deze tentoonstelling verwijst naar de heilende werking van stilte en rust. De in totaal veertien werken van kunstenaar Jac Bisschops die in de kerk hangen, passen daarom in deze speciale periode van het kerkelijk jaar.

De veertigdagentijd, is een tijd van inkeer en bezinning, die uitmondt in de viering dat het leven overwint: Pasen! Een deel van de tentoongestelde werken is zelfs speciaal met het oog hierop ontstaan.

Expositie in Domkerk tijdens de Veertigdagen en Pasen
expositieperiode: 4 maart tot en met 27 april

Informatie:
www.jacbisshops.nl

De uitgebalanceerde composities stralen rust uit, terwijl het subtiele samenspel van vlakken kleur en glanzend goud de aandacht blijft boeien. Het telkens veranderende licht dat door de hoge ramen deze kerkruimte binnenvalt, laat het goud opgluizen en de kleuren daarin weerkaatsen. Meditatief uitnodigende kunst.

Via Crucis

In het tweede deel van de kooromgang is de uit vijftien staties bestaande Via Crucis (Kruisweg) opgesteld. In een traditionele kruisweg wordt een vast stramien gevolgd. In Via Crucis wordt van dit concept afgeweken. Realistische verbeelding heeft plaats gemaakt voor een geometrisch-abstracte beeldtaal, waarbij in het totaal gebruik is gemaakt van de kleuren blauw en bruin, van de niet-kleuren zwart en wit en van goud. Ultramarijnblauw staat symbool voor onpeilbare diepte, het on-eindige. Okerbruin voor het aardse, het vergankelijke. Zwart voor duisternis, vernietiging, rouw en dood. Titaniumwit voor zuiverheid, openbaring, het immateriële. Goud voor het goddelijk licht.

Een combinatie van telkens twee elementen daarvan vormt de basis voor elk van de vijftien verschillende composities uit de reeks. Aan het gebruikelijke aantal van veertien staties, waaruit een kruisweg traditioneel bestaat, is er namelijk een essentiële statie toegevoegd: ‘de opstanding’.

Resurrection

Boven het hoogkoor en direct onder het triforium bevindt zich nog een werk dat verwijst naar Pasen. De kunstenaar raakte geïntrigeerd door het zwarte kader dat hier op de wand is geschilderd. Welk praktische doel zou het hebben gediend? Of heeft het een symbolische betekenis? Niemand weet precies waarom het daar eeuwen geleden is aangebracht. Het lege veld binnen de omkadering bood evenwel een prachtige gelegenheid om er ter plekke een kunstwerk te realiseren. Resurrection (Opstanding) toont drie korenaren in het midden. Erboven zowel als daaronder zweeft een zacht glanzende gouden schijf als opgluizend licht. Een uitspraak van Jezus komt in gedachten: “...als een graankor-

* Drie staties uit Via Crucis (vijftien-delig) uit 2013: tempera-bladgoud-papier.

rel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht”. Het totale beeld is te beschouwen als een visuele reflectie op het nieuwe begin van Pasen.

Meditatie

Op vrijdagmiddag 7 maart is er de gelegenheid om deel te nemen aan een meditatief samenzijn rondom en bij deze kunstwerken. Er wordt stilgestaan bij elke kruiswegstatie om na te gaan wat het oproept. Voor wie wil is er tot slot gelegenheid tot uitwisseling en delen van ervaringen. De kunstenaar zal zelf ook aanwezig zijn om informatie en uitleg te geven. Ervaring met meditatie is niet nodig. Welkom dus! De meditatie begint om 16.00 uur in de sacristie van de Domkerk. Opgave bij: Claar de Roy-Brokmeier, claauderoy@casema.nl of via 8799 402 / 06-4061 3028.

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE
PROTESTANTSE GEMEENTE
UTRECHT EN VERSCHIJNT
ALS REGEL EENS IN DE
VEERTIEN DAGEN

REDACTIE

Elly Bakker, Sietske Gerritsen,
Arie Moolenaar, Frans Rozemond
(DMO), Agnes Stekelenburg en
Daan van der Waals

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
fax 271 2888
email: kerkindestad@protestant-utrecht.nl

Kopij kerkdiensten mailen naar:
preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk:
Bram Schriever
Eglise Wallonne (Pieterskerk):
Grietje Hofman
EUG Oekumenische
Studentengemeente (Janskerk):
Rik Boonstra
Jacobikerk: Hester van de Kaa
Marcus-Wilhelminawijk:
Anne-Marie Rutgers
Nicolaïkerk: Steven Slappendel
Nieuwe Kerk: Annemiek
Schuitemaker-Blijdorp
Johannescentrumgemeente:
Anneke de Klerk
Utrecht West:
Henno Willering
Tuindorperkerk: Jan Verkerk
Zuilen (Oranjekapel): Annemieke
Schoor (Bethelkerk): Tineke Zijlstra.

SLUITINGSTIJD

Tien dagen voor verschijning,
berichten negen dagen voor
verschijning 10.00 uur.

ADMINISTRATIE

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
abonnement@protestant-utrecht.nl
Voor een abonnement op Kerk in
de Stad vragen wij per adres een
bijdrage van 30 euro per jaar in de
productie- en verzendkosten. Elk jaar
ontvangt u in april een acceptgiro om
de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien
dagen voor verschijning.
Aanleveren van advertenties:
advertenties@protestant-utrecht.nl

BANKRELATIE

Kerk in de Stad te Utrecht
ING 766042.

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®,
Gorinchem
www.narratio.nl

‘Troost’ thema dienst Bethelkerk

**Jorine de Klerk, Albertine Verweij
en Tineke Zijlstra**

(voorbereidingscommissie bijzondere dien-
sten)

**Op de derde zondag in de veertig-
dagentijd, 23 maart, heeft in de
Bethelkerk een bijzondere dienst
plaats met als voorganger ds Evert
van der Veen uit Nunspeet. In de
Bethelkerk is hij geen onbekende.
Ds Van der Veen heeft verschillende
boeken geschreven rondom rouw,
verlies en geloof. Het thema van
deze dienst zal zijn: ‘Troost’.**

Aan de hand van Genesis 24 zullen we
mogen horen hoe Isaäk troost vindt na de
dood van zijn moeder. Het is een hoopvol
verhaal, waarin we veel herkennen uit het
leven van alledag. Zo staat het dichtbij ons
en wil het ons bemoedigen om in vertrou-
wen met rouw en verlies om te leren gaan.
Omdat muziek ook een grote troostende
werking heeft, zoeken we naar passende lie-
deren en muziek.

*Tineke Zijlstra.

Mensen uit de hele stad willen we de ge-
legenheid geven deze dienst te bezoeken,
daarom beginnen we wat later, om 10.30
uur. Vanaf 9.30 uur is er gelegenheid om

binnen te lopen en elkaar te ontmoeten
rondom een kopje koffie en thee. Na de
dienst is er gelegenheid om na te praten
onder leiding van ds Van der Veen.
We zien uit naar uw komst!

Wie nooit heeft gegeten uit de schotel van het
verdriet
of geproefd de verschaalde smaak
van onbegrip en vervreemding

Wie nooit heeft gedronken uit de bittere bron
van teleurstelling en verlies

Wie nooit heeft gezien de kille blik
van voorbij liefde en van verwijdering

Wie nooit is gegaan langs vergeefse wegen,
die zal mij niet verstaan
niets met mij kunnen delen.
Daarom roep ik U aan: U alleen kunt mij
inzicht
uitzicht,
en bovenal vergezichten geven.

(Alfred Bronswijk; uit: Van harte).